

**„Eurofondové verejné
obstarávanie, novinky v systéme
kontroly a novela zákona
o verejnom obstarávaní
v podmienkach EŠIF“**

Mgr. Branislav Hudec

**Úrad podpredsedu vlády SR pre investície
a informatizáciu**

Trenčín, 17.9.2019

Najčastejšie používané skratky

CKO - Centrálny koordinačný orgán

EDA - Európsky dvor audítorov

EK - Európska komisia

EŠIF - európske štrukturálne a investičné fondy

MP CKO - metodický pokyn Centrálného koordinačného orgánu

NFP - nenávratný finančný príspevok

OA - orgán auditu

PHZ - predpokladaná hodnota zákazky

PMÚ - Protimonopolný úrad SR

OP - operačný program

RO - riadiaci orgán

SO - sprostredkovateľský orgán

ÚVO - Úrad pre verejné obstarávanie

VO - verejné obstarávanie

ŽoNFP - žiadosť o nenávratný finančný príspevok

ŽoP - žiadosť o platbu

Kontrola verejného obstarávania

Právny základ:

- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní,
- smernice EP a Rady o verejnom obstarávaní,
- Systém riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020, **verzia 8**, kapitola 3.3.7 „Kontrola VO“ – vydáva sekcia centrálny koordinačný orgán (CKO) na ÚPPVII (**účinnosť od 30.4.2019**)
- **Systém riadenia EŠIF, verzia 9 v pripomienkovom konaní**, účinnosť od 31. októbra 2019
- **Metodické pokyny CKO** k verejnému obstarávaniu
- www.partnerskadohoda.gov.sk

Metodické pokyny a vzory CKO k VO

- **MP CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv**, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania
- **MP CKO č. 12 k zadávaniu zákaziek nespádajúcich pod zákon o verejnom obstarávaní**
- **MP CKO č. 13 k posudzovaniu konfliktu záujmov** v procese verejného obstarávania
- **MP CKO č. 14 k zadávaniu zákaziek s nízkou hodnotou nad 30 000 EUR**
- **MP CKO. 35 k spolupráci s PMÚ** v oblasti kontroly verejného obstarávania a k postupu RO pri zistení možného porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže alebo jej narušenia v rámci kontroly verejného obstarávania
- **MP CKO č. 36 ku kontrole zákaziek zadávaných na základe rámcovej dohody a v rámci dynamického nákupného systému**
- **Vzor CKO č. 14 Kontrolné zoznamy** ku kontrole verejného obstarávania a obstarávania

Kontrolu „eurofondového“ verejného obstarávania vykonáva RO/SO

- ❑ **RO/SO vykonáva kontrolu postupu prijímateľa v oblasti VO podľa zákona č. 357/2015 Z. z. po podpise zmluvy o NFP, alebo môže vykonať kontrolu postupu žiadateľa pred podpisom zmluvy o NFP (v tomto prípade nejde o finančnú kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. !!!)**
- ❑ **Predmetom kontroly je súlad postupu prijímateľa so zákonom o verejnom obstarávaní (ZVO) od prípravy VO až po uzavretie zmluvy, ktorá zahŕňa najmä:**
 - ✓ určovanie predpokladanej hodnoty zákazky
 - ✓ kontrolu primeranosti podmienok účasti, požiadaviek na predmet zákazky a kritérií na vyhodnotenie ponúk
 - ✓ vyhodnocovanie ponúk
 - ✓ uzavretie zmluvy

- **Kontrolujú sa aj postupy, na ktoré sa ZVO nevzťahuje (výnimky podľa § 1 ods. 2 až 14, § 8 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. + dotovaní podnikatelia, ktorí získajú 50% a menej z NFP)**
- **Predmetom kontroly je aj kontrola vecného súladu predmetu obstarávania so schválenou ŽoNFP a účinnou zmluvou o NFP**
- **Výdavky deklarované v ŽoP, ktoré vznikli v súvislosti s realizáciou výsledku VO, nemôžu byť zo strany RO schválené skôr, ako RO riadne ukončí kontrolu VO, ktorej záverom je pripustenie výdavkov do financovania**
- **Lehota na výkon kontroly VO začína plynúť po dni evidovaní prijatej žiadosti prijímateľa o vykonanie kontroly a predložení dokumentácie k VO alebo obstarávaniu na RO cez ITMS2014+**

Finančná kontrola verejného obstarávania – jednotlivé fázy kontroly

a) ex- ante kontrola pred vyhlásením VO „prvá ex-ante kontrola“

- ☐ po podpise zmluvy o NFP, **všetky nadlimitné zákazky (verzia 8 systému riadenia)**
- ☐ pred podpisom zmluvy o NFP, kontrola v rámci národných a veľkých projektov (a projektov technickej pomoci), kontrola dopytovo-orientovaných projektov – je **fakultatívna** (rovnaké typy zákaziek ako pri kontrole po podpise zmluvy o NFP)

b) ex-ante kontrola pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom „druhá ex-ante kontrola“ → **od 31.10.2018 fakultatívna (verzia 7 systému riadenia)**

- ☐ po podpise zmluvy o NFP, **nadlimitné zákazky**
- ☐ pred podpisom zmluvy o NFP, kontrola v rámci národných a veľkých projektov (a nadlimitných zákaziek v rámci projektov technickej pomoci + kontrola nadlimitných zákaziek v rámci dopytovo-orientovaných projektov) - fakultatívna

c) ex- post kontrola,

- ☐ štandardná a následná ex-post kontrola (**podlimitné zákazky, nadlimitné zákazky, zákazky s nízkymi hodnotami, elektronické trhovisko, centrálné verejné obstarávanie**)

d) kontrola zmien zmluvy (dodatkov)

Prvá ex-ante kontrola

- **Cieľ:** preventívne **eliminovať chyby a nedostatky** v návrhoch dokumentácie k VO
- **Systém riadenia EŠIF, verzia 8 → iba nadlimitné zákazky predmetom povinnej prvej ex ante kontroly zo strany RO**
- **§ 168 ZVO ex ante posúdenie zo strany ÚVO → nadlimitná zákazka, financovaná z fondov EÚ → podnet podáva prijímateľ**

***Predmetom prvej ex-ante kontroly sú nasledovné dokumenty,
ktoré predkladá prijímateľ:***

- a) dokument preukazujúci **určenie predpokladanej hodnoty zákazky**, vrátane dokladov rozhodujúcich pre ich kalkuláciu,
- b) **návrh oznámenia o vyhlásení VO**,
- c) **návrh oznámenia o vyhlásení súťaže návrhov** (pri súťaži návrhov),
- d) **návrh výzvy na predkladanie ponúk** (pri podlimitnej zákazke),
- e) **návrh oznámenia o zámere uzavrieť zmluvu** (pri priamom rokovacom konaní),
- f) **návrh súťažných podkladov**,
- g) **návrh súťažných podmienok** (pri súťaži návrhov),
- h) **odôvodnenie použitia súťažného dialógu**, návrh výzvy na účasť, návrh informatívneho dokumentu (pri súťažnom dialógu),
odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania

- ❑ **Lehota na výkon prvej ex-ante kontroly: 15 pracovných dní**
- ❑ vyhlásenie alebo začatie realizácie VO zo strany prijímateľa pred riadnym ukončením prvej ex-ante kontroly zo strany RO
→ **možné podstatné porušenie zmluvy o NFP**
- ❑ ak RO uvedie v návrhu správy z kontroly nedostatky, ktoré následne potvrdí v správe z kontroly, **prijímateľ** je povinný ich odstrániť a zaslať na RO takto upravenú dokumentáciu
- ❑ ak **prijímateľ** vyhlási VO v rozpore s požiadavkami RO vyplývajúcimi z výsledkov prvej ex-ante kontroly a v rámci ex-post kontroly RO sa zistí pochybenie pri VO súvisiace s týmto rozporom → **určí zodpovedajúcu výšku ex-ante finančnej opravy** alebo **nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu !!! zároveň bude môcť RO uvedenú skutočnosť vyhodnotiť ako podstatné porušenie zmluvy o NFP

Druhá ex-ante kontrola – ÚVO + RO

- **Nadlimitné zákazky** (aj nadlimitné zákazky realizované podlimitným postupom) **vo fáze pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom** po vyhodnotení ponúk a ukončení revízných postupov → **druhá ex-ante kontrola fakultatívna od 31.10.2018** (RO rozhodne, či bude vykonávať kontrolu VO v tejto fáze)
- **!!! Zákon o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z. účinný od 18. apríla 2016**
→ intenzívne **zapojenie ÚVO** do kontroly pred podpisom zmluvy
- **Aktuálny § 169 ods. 2 ZVO:** „Kontrolovaný je **okrem zadania zákazky na základe rámcovej dohody alebo v rámci dynamického nákupného systému** povinný pred uzavretím zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, podať úradu podnet podľa odseku 1 písm. b), ak
 - ✓ *ide o postup zadávania nadlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác, ktorá je financovaná aspoň z časti z prostriedkov EÚ,*
 - ✓ *ide o postup zadávania nadlimitnej zákazky na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby, okrem služby uvedenej v prílohe č. 1, ktorá je financovaná aspoň z časti z prostriedkov EÚ a ktorej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako **600 000 eur**, alebo*
 - ✓ *ide o postup zadávania nadlimitnej zákazky na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1, ktorá je financovaná aspoň z časti z prostriedkov EÚ“*

Postup pri druhej ex-ante kontrole - nadlimitné zákazky, ktoré nie sú v pôsobnosti § 169 ods. 2 ZVO

1.) RO vykoná finančnú kontrolu VO, ktoré nesplňa podmienku podľa § 169 ods. 2 ZVO → zistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO

a) vyzve prijímateľa, aby zrušil použitý postup zadávania zákazky a vyzve na opakovanie procesu VO alebo

b) postupuje v zmysle metodického pokynu CKO č. 5 a uplatní finančnú opravu, ak by opakovaním procesu VO vznikli vysoké dodatočné náklady

→ nezistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO → prijímateľ podpíše zmluvu s úspešným uchádzačom

Postup pri druhej ex-ante kontrole – nadlimitné zákazky, ktoré sú v pôsobnosti § 169 ods. 2 ZVO

2.) RO vykoná finančnú kontrolu VO → **zistí porušenie pravidiel a postupov VO**, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO a nie je možné odstrániť protiprávny stav → **vyzve prijímateľa na zaslanie podnetu na ÚVO podľa 169 ods. 2 ZVO, ak vyhodnotí, že opakovaním procesu VO by vznikli vysoké dodatočné náklady**, a teda RO by uplatnil ex-ante finančnú opravu

- **Ak nie je možné preukázať, že opakovaním procesu VO by vznikli vysoké dodatočné náklady → RO konštatuje nesúhlas s podpísaním zmluvy s úspešným uchádzačom → vyzve prijímateľa, aby zrušil použitý postup zadávania zákazky a odporučí vyhlásiť nové VO (rovnaké pravidlo v prípade závažných zistení vecnej kontroly)**
- **Nadlimitná zákazka prestáva spĺňať podmienku uvedenú v § 169 ods. 2 ZVO → nepodáva sa podnet na ÚVO → finančná kontrola VO je ukončená**

Postup pri druhej ex-ante kontrole – nadlimitné zákazky, ktoré sú v pôsobnosti § 169 ods. 2 ZVO

3.) RO vykoná finančnú kontrolu VO a v prípade, že **nezistí** porušenie pravidiel VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO → **vyzve prijímateľa na podanie podnetu podľa § 169 ods. 2 ZVO.**

4.) RO vykoná finančnú kontrolu VO a v prípade, že **zistí** porušenie pravidiel VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO, ale ktoré **je možné odstrániť inak ako zrušením súťaže** (napr. znovu vyhodnotením ponúk) → **vyzve prijímateľa na podanie podnetu podľa § 169 ods. 2 ZVO.**

- **ÚVO v rozhodnutí identifikuje nedostatky s možným vplyvom na výsledok VO → rozhodnutie ÚVO je pre prijímateľa záväzné → podklad pre RO na vypracovanie návrhu správy z kontroly**

Rozhodnutie ÚVO pri druhej ex-ante kontrole

- ✓ Rozhodnutie ÚVO o zrušení súťaže → RO nepripustí výdavky do financovania
- ✓ Rozhodnutie ÚVO o nariadení odstránenia protiprávneho stavu → RO preverí súlad postupu prijímateľa s rozhodnutím ÚVO
- ✓ **Ak prijímateľ nezruší použitý postup zadávania zákazky alebo neodstráni protiprávny stav, ktorý nariadi ÚVO v právoplatnom rozhodnutí → RO konštatuje nesúhlas s podpísaním zmluvy s úspešným uchádzačom → výdavky z VO nebudú schválené na financovanie v plnom rozsahu**
- RO zistí porušenia s možným vplyvom na výsledok VO → ÚVO vydá **rozhodnutie o zastavení konania** (nezistí nedostatky) → uvedeným nie je dotknutá zodpovednosť RO za výkon finančnej kontroly VO v zmysle čl. 125 ods. 4 všeobecného nariadenia → **RO môže trvať na svojich zisteniach, nakoľko zodpovedá za vykonávanie operačného programu** → uplatní ex-ante finančnú opravu alebo nepripustí výdavky do financovania v plnom rozsahu

Súčinnosť RO a ÚVO pri druhej ex-ante kontrole, povinnosti prijímateľa

- ❑ **Náležitosti podnetu** zasielaného **prijímateľom** na ÚVO:
 - ✓ označenie príslušného RO/SO, operačného programu, názvu a čísla projektu, ktorého sa VO týka
- ❑ Dňom odoslania výzvy na podanie podnetu na ÚVO prestáva plynúť lehota na výkon kontroly → **vyzvanie prijímateľa na podanie podnetu na ÚVO tak plní funkciu výzvy na doplnenie chýbajúceho dokladu**, ktorým je právoplatné rozhodnutie ÚVO.
- ❑ Po doručení podnetu prijímateľa si **ÚVO vyžiada od príslušného RO predbežné závery z finančnej kontroly VO a RO mu tieto závery bezodkladne poskytne**, pričom v prípade identifikovaných nedostatkov RO uvedie, či tieto mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO (+ krátke odôvodnenie, prečo zistenia mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO).
- ❑ **!!! Lehota na vydanie rozhodnutia ÚVO neplynie, ak prijímateľ nedoručil kompletnú dokumentáciu v origináli**

Výhody vs. nevýhody duálneho systému druhej ex-ante kontroly

- ✓ Dvojitá kontrola verejného obstarávania (RO + ÚVO) → **účinnnejšia eliminácia nedostatkov.**
- ✓ ak právoplatné **rozhodnutie ÚVO nepotvrdí predbežné závery RO**, vypracuje ÚVO **sprievodný list**, v ktorom uvedie informácie, prečo predbežné závery RO nemali alebo nemohli mať vplyv na výsledok VO
- ❑ **Predĺženie lehoty na výkon kontroly:**
 - Kontrola RO → **20 pracovných dní**
 - ÚVO rozhodne do **45 dní** odo dňa doručenia podnetu → proti rozhodnutiu ÚVO je možné podať do **10 dní** odo dňa doručenia rozhodnutia odvolanie → Rada ÚVO rozhoduje o odvolaní v lehote **45 dní** → návrh správy z kontroly alebo správu z kontroly RO vydá do **10 pracovných dní** odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia ÚVO = **90 až 150 dní !!!**

Štandardná ex-post kontrola

- Nevzťahuje sa na VO, ktoré bolo predmetom druhej ex-ante kontroly
- Vo fáze **po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom**, pričom zmluva je platná a účinná
- Kontroluje sa **celý priebeh VO** od vyhlásenia až po uzavretie zmluvy
- Ak má **prijímateľ** informáciu, že v rámci daného VO bola vykonaná kontrola ÚVO, predloží na RO aj výsledok kontroly
- Lehota na výkon kontroly je **20 pracovných dní**
- ❑ Ak RO zistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré **mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO**
 - a) **nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu, alebo
 - b) **postupuje v zmysle metodického pokynu CKO č. 5 k finančným opravám**

Následná ex-post kontrola

- Vztahuje sa na všetky VO, ktoré boli predmetom riadne ukončenej druhej ex-ante kontroly
- Vo fáze **po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom**, pričom zmluva je platná a účinná
- Lehota na výkon kontroly je **7 pracovných dní**
- ☐ Predmetom kontroly je
 - a) **kontrola súladu podpísanej zmluvy s úspešným uchádzačom s jej návrhom** kontrolovaným v rámci druhej ex-ante kontroly,
 - b) **kontrola oprávnenosti osôb podpísať** predmetnú zmluvu,
 - c) **kontrola zverejnenia tejto zmluvy** v zmysle zákona o slobode informácií,
 - d) **kontrola oznámenia o výsledku VO** do vestníka ÚVO

-
- ❑ Pokiaľ kontrola identifikuje nedostatky, ktoré je možné odstrániť (napr. nezverejnenie zmluvy), vyzve RO prijímateľa na ich odstránenie. Pokiaľ je možné tieto nedostatky odstrániť len úpravou zmluvy (formou dodatku), vyzve prijímateľa na vypracovanie a predloženie návrhu dodatku na kontrolu RO.
 - ❑ Ak RO zistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré **mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO** →
 - a) **nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu, alebo
 - b) **postupuje v zmysle metodického pokynu CKO č. 5 k finančným opravám**

Zákazky s nízkou hodnotou financované z fondů EÚ

Zákazky s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO

- Verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou postupuje tak, aby vynaložené náklady na predmet zákazky **boli hospodárne**.
- Ak verejný obstarávateľ **vyzval na predloženie ponuky viac hospodárskych subjektov na účel zadania zákazky**, je povinný zabezpečiť dodržanie princípov rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.
- ***Môžem teda zadať zákazku s nízkou hodnotou tak, že oslovím iba 1 hospodársky subjekt?*** Áno, ale nie pri eurofondových zákazkách s nízkou hodnotou (s výnimkou prípadov, ak ide o jedinečný predmet zákazky)
- Verejný obstarávateľ **nesmie uzavrieť zmluvu s uchádzačom**, ktorý nespĺňa podmienky účasti podľa § 32 ods. 1 písm. e) – **oprávnenie dodávať predmet zákazky** a f) – **zákaz účasti** alebo ak u neho existuje dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. f) – **konflikt záujmov**.

Osobitné pravidlá pre „eurofondové“ zákazky s nízkymi hodnotami podľa § 117 ZVO

- Kontrola vykonávaná vo fáze po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom, ak plnenie nie je založené na písomnom zmluvnom vzťahu, prekladá prijímateľ objednávku alebo iný doklad (napr. pokladničný blok)
- Lehota na výkon kontroly je 20 pracovných dní pri zákazkách nad 30 000 eur a 15 pracovných dní pri zákazkách do 30 000 eur
- ✓ Zákazky podľa § 117 ZVO sa delia na:
 - a) zákazky, ktorých predpokladaná hodnota bez DPH sa rovná, alebo presahuje 30 000 EUR bez DPH („zákazky nad 30 000 EUR“),
 - b) zákazky, ktorých predpokladaná hodnota bez DPH je nižšia ako 30 000 EUR („zákazky do 30 000 EUR“)
- ❑ **Systém riadenia EŠIF, verzia 8 → nové rozdelenie na zákazky nad 30 000 EUR a zákazky do 30 000 EUR**

Náležitosti záznamu z prieskumu trhu

- ❑ VO sa realizuje formou **prieskumu trhu**
- ✓ identifikácia prijímateľa, názov zákazky, kód CPV, predmet zákazky,
- ✓ určenie kritéria/kritérií na vyhodnocovanie ponúk, spôsob vykonania prieskumu a identifikovanie podkladov, na základe ktorých boli ponuky vyhodnocované,
- ✓ zoznam oslovených záujemcov a dátum ich oslovenia,
- ✓ informácia o skutočnosti, že prijímateľ overil, či sú oslovení záujemcovia a uchádzači, ktorí predložili ponuku, oprávnení dodávať službu, tovar alebo prácu v rozsahu predmetu zákazky a že nemajú uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní,
- ✓ dátum vyhodnotenia ponúk, zoznam uchádzačov, ktorí predložili ponuku, identifikácia a vyhodnotenie splnenia jednotlivých podmienok účasti a návrhov na plnenie kritérií na vyhodnotenie ponúk,
- ✓ identifikácia úspešného dodávateľa/poskytovateľa/zhotoviteľa, konečná zmluvná cena ponuky úspešného uchádzača,
- ✓ spôsob vzniku záväzku (zmluva, objednávka...), meno, funkcia, dátum a podpis zodpovednej osoby/osôb, ktoré vykonali prieskum trhu

Zákazky nad 30 000 eur

- ❑ Prijímateľ zverejňuje na svojom webovom sídle výzvu na predkladanie ponúk (lehota na predkladanie ponúk je min. 5 pracovných dní odo dňa zverejnenia výzvy prípade zákaziek na tovary a služby)
- ❑ **Systém riadenia EŠIF, verzia 8 – min. 7 pracovných dní v prípade zákaziek na stavebné práce**
- ❑ Prijímateľ je povinný v ten istý deň zaslať informáciu o tomto zverejnení aj na osobitný mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk, ktorý bude povinný túto informáciu následne zverejniť na svojom webovom sídle (prijímateľ v informácii uvedie, či sa jedná o zákazku na tovary, služby alebo stavebné práce).
- ❑ Prijímateľ je zároveň povinný **zaslať výzvu minimálne 3 vybraným záujemcom**. Musí sa jednať o subjekty, ktoré sú oprávnené dodávať službu, tovar alebo prácu v rozsahu predmetu zákazky.

Zákazky nad 30 000 eur

Údaje zasielané prijímateľom na e-mailový kontakt: zakazkycko@vlada.gov.sk

Názov zákazky ¹ :	
Názov prijímateľa/partnera/žiadateľa ² :	
Typ zákazky (tovary/stavebné práce/služby):	
Identifikačné číslo projektu v ITMS2014+ ³ :	
Adresa ⁴ :	
IČO ⁵ :	
Lehota na predkladanie ponúk ⁶ :	
Odkaz na miesto zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk ⁷ :	
Dátum zverejnenia informácie na stránke CKO ⁸ :	

Vysvetlivky:

¹ Uvedie sa názov zákazky zhodný s tým, ktorý je uvádzaný vo výzve na predkladanie ponúk. Pokiaľ výzva na predkladanie ponúk neobsahuje samostatný údaj „názov zákazky“, uvedie sa stručný popis predmetu zákazky. Názov zákazky by mal jasne vystihovať samotný predmet zákazky.

² Uvedie sa celý názov prijímateľa/partnera/žiadateľa (nie skratky), pričom má sa za to, že "prijímateľ" je v tomto prípade zároveň verejný obstarávateľ/obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní.

³ V prípade, že projekt nemá pridelené identifikačné číslo v ITMS2014+, uvedie sa informácia: „nie je možné uviesť, nakoľko nie je podpísaná zmluva o NFP“. Textácia má odporúčací charakter, verejný obstarávateľ/obstarávateľ/osoba podľa § 8 môže zvoliť inú obsahovo podobnú textáciu.

⁴ Uvedie sa celá adresa prijímateľa/partnera/žiadateľa.

⁵ Uvedie sa IČO prijímateľa/partnera/žiadateľa.

⁶ Uvedie sa dátum zhodný s dátumom predkladania ponúk uvedeným vo výzve na predkladanie ponúk. Tento dátum musí byť určený tak, že dĺžka lehoty na predkladanie ponúk bude minimálne 5 pracovných dní odo dňa zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk na webovom sídle prijímateľa alebo inom vhodnom webovom sídle v prípade zákaziek na tovary a poskytnutie služieb a minimálne 7 pracovných dní v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác. Do lehoty sa nezapočítava deň zverejnenia.

⁷ Uvedie sa link (presná internetová adresa) na miesto zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk na webovom sídle prijímateľa alebo inom vhodnom webovom sídle. Tento odkaz je potrebné uviesť čo najpresnejšie na samotný dokument, nie všeobecne napr. odkazom na stránku obce alebo organizácie.

⁸ Nevypĺňa prijímateľ/partner/žiadateľ, ale zverejňovateľ informácie na stránke CKO.

Zákazky nad 30 000 eur

- ❑ Ak prijímateľovi **nebude predložená žiadna ponuka alebo ani jeden uchádzač, ktorý predložil ponuku, nesplnil podmienky účasti alebo požiadavky určené prijímateľom na predmet zákazky** a splnil všetky postupy uvedené v predchádzajúcich odsekoch, **je oprávnený vyzvať na rokovanie** jedného alebo viacerých záujemcov, s ktorými rokuje o zadaní zákazky.
- ❑ Ak ide o jedinečný predmet zákazky, môže prijímateľ osloviť aj menej ako troch záujemcov, pričom táto výnimka musí byť zo strany prijímateľa riadne zdôvodnená a vypracovaná ešte pred vyhlásením zákazky → aj v tomto prípade je však povinnosťou prijímateľa zverejniť zákazku na webovom sídle a zaslať informáciu o tomto zverejnení na osobitný mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk

Zákazky do 30 000 eur

- ❑ **Prijímateľ** musí zdôvodniť výber úspešného uchádzača na základe **prieskumu trhu** → **e-mailové oslovenie so žiadosťou o predloženie ponuky alebo prieskum cez web**
- ❑ **Prijímateľ** je povinný **osloviť minimálne 3 potenciálnych záujemcov alebo identifikovať minimálne 3 potenciálnych dodávateľov** (napr. údaje na webových sídlach záujemcov)
- ❑ **Prijímateľ** nie je povinný zverejňovať zadávanie zákazky na svojom webovom sídle ani zasielať info na kontakt [**zakazkycko@vlada.gov.sk**](mailto:zakazkycko@vlada.gov.sk)
- ❑ Ak prijímateľ oslovil na základe výzvy na predkladanie ponúk minimálne troch potenciálnych dodávateľov a v stanovenej lehote na predkladanie ponúk **nebola predložená žiadna ponuka alebo ani jeden uchádzač, ktorý predložil ponuku, nesplnil podmienky účasti alebo požiadavky určené prijímateľom na predmet zákazky, je oprávnený vyzvať na rokovanie** jedného alebo viacerých záujemcov, s ktorými rokuje o zadaní zákazky.

Zákazky do 30 000 eur

- ❑ vo výnimočných prípadoch, kedy môže ísť o **jedinečný predmet zákazky**, môže prijímateľ osloviť/identifikovať aj menej ako troch záujemcov, pričom táto výnimka musí byť zo strany prijímateľa riadne **zdôvodnená**
- ❑ **!Novinka vo verzii 7!** v prípade zákaziek **do 15 000 EUR** je možné určiť úspešného uchádzača na základe určenia predpokladanej hodnoty zákazky **(verzia 8 – uvedené je možné v prípade zákaziek do 30 000 EUR)**
- ❑ **Novinka vo verzii 7!** v prípade zákaziek **do 5 000 EUR (vyhlásené do 31.12.2018)** je možné určiť úspešného uchádzača **priamym zadaním**, ak má RO na dané výdavky určené finančné limity; **uvedené pravidlo sa týka aj zákaziek do 5 000 EUR bez DPH, ktoré boli vyhlásené po 31.12.2018**, pričom prijímateľ uplatnil postup zadávania zákazky s nízkou hodnotou, nakoľko očakáva, že v priebehu kalendárneho roka hodnota obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb presiahne 5 000 EUR bez DPH, a teda nebol by oprávnený použiť výnimku podľa § 1 ods. 14 ZVO

Určenie PHZ a úspešného uchádzača jedným úkonom pri zákazkách do 30 000 eur

- ❑ PHZ a úspešný uchádzač musí byť určený oslovením minimálne troch potenciálnych záujemcov** alebo ich identifikovaním napr. cez webové rozhranie, pričom oslovovaní alebo identifikovaní dodávatelia musia byť subjekty, ktoré sú oprávnené dodávať službu, tovar alebo prácu v rozsahu predmetu zákazky
- ❑ prijímateľ musí disponovať minimálne tromi ponukami**, nakoľko okrem úspešného uchádzača určuje zároveň predpokladanú hodnotu zákazky
- ❑ odporúča sa osloviť aj viac ako troch potenciálnych dodávateľov**
- ❑ ak prijímateľovi neboli predložené tri cenové ponuky, je možné pre účely určenia predpokladanej hodnoty zákazky použiť aj cenové ponuky identifikované cez webové rozhranie, alebo určiť predpokladanú hodnotu zákazky aj na základe dvoch cenových ponúk**

Zákazky s využitím elektronického trhu

Zákazky s využitím elektronického trhu

- Elektronické trhovisko je informačný systém verejnej správy, ktorý slúži na zabezpečenie ponuky a nákupu **tovarov alebo služieb bežne dostupných na trhu**
- Možnosť použiť trhovisko **aj v prípade nadlimitnej verejnej súťaže na nákup tovarov alebo služieb.**
- **Bežná dostupnosť na trhu**, všeobecná úprava v § 2 ods. 5 písm. o) ZVO:
 - ✓ *Bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami na trhu sú tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré*
 1. *nie sú vyrábané, dodávané, uskutočňované alebo poskytované na základe špecifických a pre daný prípad jedinečných požiadaviek,*
 2. *sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, uskutočnené alebo poskytnuté a zároveň*
 3. *sú spravidla v podobe, v akej sú dodávané, uskutočňované alebo poskytované pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa, dodávané, uskutočňované alebo poskytované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.*
- ❑ **Test bežnej dostupnosti**

Bežná dostupnosť a pohľad ÚVO

- Výkladové stanoviská ÚVO z februára 2017
- Bežná dostupnosť a služby → služby intelektuálneho plnenia nie je možné považovať za bežne dostupné (**od 1.1.2019 potvrdené ustanovením § 108 ods. 1 písm. a) ZVO**)
- Bežná dostupnosť a stavebné práce → zákazky na stavebné práce, ktoré sú realizované na základe projektovej dokumentácie nie sú bežne dostupné → **od 1.1.2019 všetky zákazky na stavebné práce nie sú bežne dostupné (novela ZVO)**
- A čo bežná dostupnosť a tovary ?
- **od 1.11.2017** → v prípade bežne dostupných tovarov, služieb a stavebných prác je **využitie elektronického trhu dobrovoľné** → prijímateľ postupuje podlimitným postupom s využitím e-trhoviska alebo podlimitným postupom bez využitia e-trhoviska

Kedy zadávam podlimitnú zákazku s využitím e-trhoviska?

- ❑ **Podlimitné zákazky na bežne dostupné tovary, práce, služby**
- Aké sú **finančné limity** na podlimitné zákazky s využitím e-trhoviska?
- ✓ tovary a služby: **od 1.1.2019: 70 000 eur až 144 000 eur** (verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. a) ZVO – Slovenská republika zastúpená svojimi orgánmi)
- ✓ tovary a služby: **od 1.1.2019: 70 000 eur až 221 000 eur** (verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. b) až d) ZVO – napr. obec, VÚC)
- ✓ stavebné práce: **od 1.1.2019 sa stavebné práce nezadávajú cez EKS**
- ✓ **osoba podľa § 8 ods. 1 → tovary (okrem potravín) a služby (okrem služby uvedenej v prílohe č. 1): 100 000 eur až finančný limit pre nadlimitnú zákazku; stavebné práce: 250 000 eur až 5 548 000 eur;**

Kontrola podlimitného VO realizovaného cez elektronické trhovisko

- **Ex-post kontrola:** prijímateľ je povinný predložiť dokumentáciu na kontrolu podlimitnej zákazky s využitím elektronického trhoviska vo fáze **po vygenerovaní výslednej zmluvy** príslušným elektronickým informačným systémom a po jej zverejnení.
- súčasťou dokumentácie je **určenie PHZ, test bežnej dostupnosti, opisný formulár, protokol, záznam o systémových udalostiach zákazky**, ktorý zachytáva celý priebeh zadania zákazky, **poradie uchádzačov, vygenerovaná zmluva**
- **Na čo si dať pozor?! neurčovať podmienky účasti, Rámcová dohoda môže byť uzavretá max. na 12 mesiacov ...**
- v prípade **zistení v rámci vecnej kontroly VO**, ktoré môžu mať vplyv na oprávnenosť výdavkov a nie je možné ich odstrániť → RO v záveroch kontroly **nepripustí výdavky súvisiace s VO do financovania** v plnom rozsahu
- v prípade **zistení porušenia pravidiel a postupov VO**, ktoré mali alebo **mohli mať vplyv na výsledok VO** → RO postupuje podľa MP CKO č. 5, ktorý upravuje postup pri určení finančných opráv za porušenie pravidiel a postupov VO

Podlimitné elektronické trhovisko – priebeh

- ❑ Postup podľa § 110 ZVO so zverejnením opisného formuláru → najčastejšie využívaný postup cez e-trhovisko
- vypracovanie opisného formuláru → zadanie opisného formuláru do EKS na posúdenie správcovi EKS (24 hod.) → karanténa (možné podanie rozporov) – 48 hodín → zadanie objednávky (min. 72 hodín) → po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk e-aukcia pri tovaroch a fakultatívna e-aukcia pri službách → **vygenerovanie zmluvy**
- **Zmena OPET od 1.3.2018** (obchodné podmienky e-trhoviska) → zmluva je účinná deň po zverejnení v CRZ

Kontrola zmien zmluvy – dodatky

- **Povinnosť prijímateľa** predložiť na kontrolu RO všetky dodatky po ich podpise
- Kontrola návrhov dodatkov je **od 31.10.2018 fakultatívna**
- Predmetom kontroly dodatkov je posúdenie ich súladu s **§ 18 ZVO**
- **Lehota** na výkon kontroly dodatku je **15 pracovných dní** (ak je dodatok kontrolovaný pred podpisom – lehota je **10** pracovných dní a lehota na kontrolu po podpise je v tomto prípade **5** pracovných dní).
- ❑ Ak RO zistí porušenie princípov a postupov VO, **záverom kontroly dodatku pred jeho podpisom je nesúhlas RO s podpísaním dodatku.**
- ❑ Ak nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti, a ak aj napriek nesúhlasu RO prijímateľ takýto dodatok podpíše, je RO oprávnený následne postupovať v zmysle MP CKO č. 5, ktorý upravuje postup pri určení finančných opráv za VO určením návrhu **ex-ante finančnej opravy.**
- **Po podpise dodatku zasiela prijímateľ tento dodatok na RO na jeho kontrolu – v prípade identifikovania nedostatkov, postupuje sa podľa MP CKO č. 5 k finančným opravám**

Dodatky podľa § 18 ZVO – kedy sú dovolené

- ✓ **§ 18 ods. 1 písm. a) ZVO** → *pôvodná zmluva/rámcová dohoda obsahuje jasné, presné a jednoznačné podmienky jej úpravy, vrátane úpravy ceny alebo opcie, rozsah, povahu možných úprav a opcií a podmienky ich uplatnenia; nemožno určiť takú podmienku, ktorou by sa menil charakter zmluvy/rámcovej dohody*
- **§ 18 ods. 1 písm. b) ZVO** → *doplňujúce tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré sú nevyhnutné, nie sú zahrnuté do pôvodnej zmluvy, poskytuje ich pôvodný dodávateľ a zmena dodávateľa nie je možná z ekonomických alebo technických dôvodov a spôsobí verejnému obstarávateľovi významné ťažkosti alebo podstatnú duplicitu nákladov*
- **§ 18 ods. 1 písm. c) ZVO** → *potreba zmeny vyplynula z okolností, ktoré verejný obstarávateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať*
- ❑ hodnota zmien podľa **§ 18 ods. 1 písm. b) a písm. c) ZVO** nesmie presiahnuť 50% hodnoty pôvodnej zmluvy

Dodatky podľa § 18 ZVO – kedy sú dovolené

- § 18 ods. 1 písm. e) ZVO → *nedochádza k podstatnej zmene pôvodnej zmluvy/rámcovej dohody bez ohľadu na hodnotu tejto zmeny*
- ❑ **Kedy je zmena zmluvy podstatná ???**
- ❑ *mení sa povaha alebo rozširuje rozsah pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody*
- *doplňajú alebo menia podstatným spôsobom podmienky, ktoré by v pôvodnom postupe zadávania zákazky umožnili účasť iných hospodárskych subjektov, alebo ktoré by umožnili prijať inú ponuku ako pôvodne prijatú ponuku,*
- *mení sa ekonomická rovnováha v prospech dodávateľa spôsobom, ktorý pôvodná zmluva, rámcová dohoda neupravovala*
- *nahrádza sa pôvodný dodávateľ novým dodávateľom*
- **De minimis pravidlo → § 18 ods. 3 ZVO** zmluvu možno meniť, ak hodnota všetkých zmien je nižšia ako finančný limit podľa § 5 v závislosti od typu zákazky a zároveň nižšia ako
 - a) 15 % hodnoty pôvodnej zmluvy, ak ide o zákazku na stavebné práce
 - b) 10 % hodnoty pôvodnej zmluvy, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby
- ❑ **Možná kumulácia dodatkov 50% + 50% + 10%/resp. 15%
+ opakovaná možnosť uzavrieť dodatok podľa § 18 ZVO**

Zákazky, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní – výnimky

Kontrola postupov pri obstarávaní zákazky, na ktorú sa ZVO nevzťahuje

- Podrobnejšia úprava v MP CKO č. 12 k zadávaniu zákaziek nespádajúcich pod zákon o verejnom obstarávaní.
- kontrola postupov pri obstaraní zákazky, ktoré podliehajú **výnimke podľa § 1 ods. 2 až 14 a § 8 ods. 2 ZVO** (finančné prostriedky určené na podporu rozvoja vidieka, poľnohospodárskej prvovýroby, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva)
- **Výnimky bez ohľadu na finančný limit (napr.):**
 - ✓ nadobúdanie existujúcich stavieb alebo **nájom existujúcich stavieb a iných nehnuteľností**
 - ✓ **in-house zákazky (tzv. vnútorné obstarávanie)**
 - ✓ **vysielací čas** (rozhlas, TV, internetové vysielanie)
- **Výnimky pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou (napr.):**
 - ✓ činnosť znalca, tlmočníka, prekladateľa
 - ✓ **umelecký výkon**
 - ✓ **zákazky zadávané medzi verejnými obstarávateľmi navzájom**
 - ✓ **zákazky, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy**

Pravidlá pri obstarávaní zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

- každé použitie výnimky riadne zdôvodniť a podložiť relevantnou dokumentáciou
- v relevantných prípadoch → povinnosť použiť **prieskum trhu (pravidlá definuje RO)**
- **záväzný prípad prieskumu trhu alebo vypracovanie znaleckého posudku → zákazka na nadobúdanie existujúcich stavieb alebo nájom existujúcich stavieb a iných nehnuteľností alebo nadobúdanie práv k nim**
- ✓ ak prijímateľ zadá zákazku na nájom uchádzačovi, ktorý neponúkne najnižšiu cenu, musí svoje rozhodnutie o zadaní zákazky riadne odôvodniť s ohľadom na dodržanie pravidiel hospodárnosti
- ✓ **odôvodnenie bude v tomto prípade obsahovať napr. poukázanie na skutočnosť, že uchádzač s vyššou cenou ponúkol väčšiu plochu na prenájom ako bola min. požiadavka, ponúkol atraktívnejšiu lokalitu, v cene nájmu sú zahrnuté náklady na strážnu službu/služby recepcie a pod., určitá časť kancelárskych priestorov je v porovnaní s inými cenovými ponukami už zariadená alebo čiastočne zariadená kancelárskym nábytkom**
- ✓ **Informácia o možnosti zadať zákazku uchádzačovi, ktorý neponúkne najnižšiu cenu bude súčasťou výzvy na predkladanie ponúk, ak prijímateľ osloví min. 3 vybraných záujemcom so žiadosťou o predloženie ponuky, pričom prijímateľ uvedie vo výzve na predkladanie ponúk skutočnosť, ktoré v tomto prípade môže zohľadniť (ak by vyhodnotil ako úspešného, uchádzača s vyššou cenou)**

Prieskum trhu pri zákazkách v režime výnimky

- ❑ Prieskum trhu by mal preukázať, že zákazka, ktorá bude zadaná priamo dodávateľovi **je hospodárnejšia** oproti ponukám iných dodávateľov zisteným v rámci prieskumu trhu.
- ❑ **Ako realizovať prieskum trhu?**
- ✓ **aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka v režime výnimky porovnať s cenovými ponukami akýchkoľvek iných relevantných dodávateľov, ktoré nie sú staršie ako 6 mesiacov**
- ✓ Ak prijímateľ preukáže, že ceny obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné overiť hospodárnosť aj porovnaním s ponukami staršími ako 6 mesiacov (zdôvodnenie tejto skutočnosti musí byť súčasťou dokumentácie k zákazke).
- ✓ Ak je to objektívne možné, prijímateľ realizuje prieskum trhu pre účely overenia hospodárnosti tak, že **aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka v režime výnimky, porovná s cenovými ponukami minimálne ďalších dvoch hospodárskych subjektov** → hospodárske subjekty musia byť oprávnené dodávať tovar, poskytovať služby, alebo realizovať stavebné práce, ktoré tvoria predmet zákazky

Pravidlá pri obstarávaní zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

- v prípade zadávania zákazky podľa § 1 ods. 12 písm. h) ZVO, ktorej predmetom je **vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti**, ktorej výsledkom je divadelné dielo, hudobné dielo, slovesné dielo, dielo výtvarného umenia, dielo úžitkového umenia alebo folklórne dielo alebo vykonanie a použitie umeleckého výkonu chráneného podľa osobitného predpisu (zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon) **sa nevyžaduje vykonanie prieskumu trhu**, nakoľko výsledky vlastnej duševnej tvorivej činnosti a použitie umeleckého výkonu chránené Autorským zákonom, sú spravidla neporovnateľné a jedinečné vo vzťahu k iným výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti alebo k inému použitiu alebo vykonaniu umeleckého výkonu
- **Vypustenie osôb podľa § 8 ods. 2** (ktorým verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov z NFP) zo ZVO a s tým súvisiace nové pravidlá zadávania zákaziek ...

Zadávanie zákaziek vyhlásených osobou, ktorej verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb z NFP

- na základe zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, ktorý nadobudol účinnosť **26.9.2018**, boli vypustené spod pôsobnosti ZVO dotovaní podnikatelia podľa § 8 ods. 2 ZVO
- **Metodický výklad CKO č. 6, účinný od 9.10.2018, aktualizovaný MP CKO č. 12, účinný od 31.10.2018**
- ✓ zákazky, ktorých hodnota bez DPH sa rovná, alebo presahuje 100 000 eur (ďalej len „**zákazky nad 100 000 eur**“),
- ✓ zákazky, ktorých hodnota bez DPH je nižšia ako 100 000 eur (ďalej len „**zákazky do 100 000 eur**“)
- ❑ Lehota na výkon kontroly je **20** pracovných dní v prípade zákaziek nad 100 000 eur a **15** pracovných dní v prípade zákaziek do 100 000 eur.

Zákazky nad 100 000 eur (dotovaní podnikatelia)

- prijímateľ je povinný **zverejniť výzvu na predkladanie ponúk na svojom webovom sídle/alebo inom vhodnom webovom sídle**
- minimálna lehota na predkladanie ponúk je **7 pracovných dní** odo dňa zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk na webovom sídle prijímateľa v prípade zákaziek na **tovary a poskytnutie služieb** a minimálne **12 pracovných dní** v prípade zákaziek na uskutočnenie **stavebných prác**
- prijímateľ je povinný v ten istý deň ako zverejní výzvu na predkladanie ponúk na svojom webovom sídle, zaslať **informáciu o tomto zverejnení aj na osobitný mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk** → informácia bude následne zverejnená na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk
- zároveň zaslať túto **výzvu minimálne trom vybraným potenciálnym dodávateľom**

Zákazky do 100 000 eur (dotovaní podnikatelia)

- žiadne povinnosti na zverejnenie zákazky na webovom sídle prijímateľa a pod.
- prijímateľ je povinný **zaslať výzvu na predkladanie ponúk minimálne trom vybraným potenciálnym dodávateľom**
- **Možnosť identifikovať minimálne troch potenciálnych dodávateľov a ich cenové ponuky aj cez webové rozhranie)**
- v prípade zákaziek do 10 000 eur bez DPH, je možné určiť úspešného dodávateľa priamym zadáním, ak RO vo vzťahu k predmetu zákazky určil na dané výdavky finančné limity, ktoré zohľadňujú dodržanie pravidiel hospodárnosti

In-house zákazky

- Úprava v ustanovení **§ 1 ods. 4** zákona č. 343/2015 Z. z.
- Podmienky, ktoré musia byť splnené **kumulatívne** a zároveň musia byť splnené **počas celého trvania realizácie predmetnej zákazky**:
 - a) *verejný obstarávateľ vykonáva nad právnickou osobou **kontrolu** obdobnú kontrole, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami → má rozhodujúci vplyv na strategické ciele, ako aj významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby*
 - b) *viac ako **80% činností** kontrolovanej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované týmto verejným obstarávateľom → vezme sa do úvahy **priemerný celkový obrat** za posledné roky, ak údaje nie sú dostupné → podnikateľský plán*
 - c) *v kontrolovanej právnickej osobe nie je **žiadna priama účasť súkromného kapitálu** → ak bolo preukázané, že v čase zadávania zákazky prijímateľ vedel o vstupe súkromného kapitálu, výdavky sú neoprávnené*

Zákazky do 5 000 eur

- ❑ **§ 1 ods. 14 ZVO:** *zákon sa nevzťahuje na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok*
- ❑ **v prípade zákaziek do 5 000 EUR, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 1 ods. 14 ZVO, je možné určiť úspešného uchádzača priamym zadáním**
- ❑ **hospodárnosť bude overená zo strany RO v rámci administratívnej finančnej kontroly žiadosti o platbu, ktorá bude obsahovať výdavky z predmetnej zákazky, pričom RO uvedie, ktoré nástroje na overenie hospodárnosti využil, resp. archivuje podpornú dokumentáciu k overeniu hospodárnosti**
- ❑ **RO sa môže rozhodnúť, že hospodárnosť výdavkov zákaziek do 5 000 EUR overí v rámci administratívnej finančnej kontroly obstarávania**

Obstarávanie zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

- povinnosť predložiť dokumentáciu na finančnú kontrolu obstarávania **po podpise zmluvy** s úspešným uchádzačom/dodávateľom
- Ak RO identifikuje pri finančnej kontrole nesplnenie podmienok na uplatnenie výnimky, t. j. správne mala byť zákazka klasifikovaná ako zákazka verejného obstarávania, **vylúči výdavky takéhoto obstarávania z financovania v plnom rozsahu** → RO odporučí prijímateľovi postupovať v zmysle postupov a pravidiel ZVO
- V ostatných prípadoch zistení **postupuje analogicky podľa MP CKO č. 5 k finančným opravám**

Systém riadenia EŠIF, verzia 7 – rekapitulácie zmien v kontrole VO (od 31.10.2018)

- ☐ **druhá ex-ante kontrola nadlimitných zákaziek** zo strany RO bude **fakultatívna** (ak ju RO bude chcieť zachovať, je to na jeho rozhodnutí, ale môže sa týkať iba nadlimitných zákaziek)
- ☐ **kontrola návrhov dodatkov k zmluve bude fakultatívna**, dodatky sa budú povinne kontrolovať iba po podpise (ak RO bude chcieť kontrolovať aj návrhy dodatkov, je to na jeho rozhodnutí)
- ☐ **ak nebude dodržaná lehota na výkon kontroly z dôvodov na strane RO, bude RO povinný oznámiť dôvod nedodržania lehoty a termín ukončenia kontroly**
- ☐ **predkladanie dokumentácie na kontrolu VO výlučne cez ITMS2014+**
- ☐ **vypustenie analýzy rizík podlimitných zákaziek pri spolupráci s ÚVO** – RO sa individuálne rozhodne, či využije spoluprácu s ÚVO

Systém riadenia EŠIF, verzia 8 – zmeny v kontrole VO (od 30.04.2019)

- ❑ prvá ex-ante kontrola bude povinná iba pri nadlimitných zákazkách
- ❑ **Zavedenie pravidiel pre určenie PHZ:**
 - ✓ informácie a podklady, na základe ktorých bola určená PHZ **nesmú byť staršie ako 6 mesiacov** ku dňa vyhlásenia VO, ak bola PHZ určená prieskumom trhu realizovaným oslovením potenciálnych záujemcov alebo prípravnou trhovou konzultáciou,
 - ✓ ak ceny obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné pre účely určenia PHZ použiť aj podklady staršie ako 6 mesiacov; zdôvodnenie tejto skutočnosti musí byť súčasťou dokumentácie k zákazke VO
 - ✓ ak prijímateľ určuje predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet (napr. povinne zverejňované zmluvy v CRZ), uvedené údaje a informácie (zmluvy) musia byť platné ku dňu vyhlásenia VO
 - ✓ v prípade, ak cena predmetu zákazky zaznamenala na trhu podstatnú zmenu, je RO oprávnený požadovať od prijímateľa aktualizáciu podkladov k určeniu PHZ aj v prípade, ak podklady neboli staršie ako 6 mesiacov ku dňu vyhlásenia VO

System riadenia EŠIF, verzia 8 – zmeny v kontrole VO **(od 30.04.2019)**

- ☐ **Reakcia na povinnú elektronickú komunikáciu vo verejnom obstarávaní:**
 - ✓ Prijímateľ je v prípade nadlimitných a podlimitných zákaziek povinný sprístupniť elektronickú podobu kompletnej dokumentácie pre účely výkonu kontroly/ finančnej kontroly RO, a to zriadením prístupu do elektronického prostriedku použitého na elektronickú komunikáciu
- ☐ **Aktualizácia v nadväznosti na novelu ZVO (napr. § 169 ods. 2 ZVO – povinná kontrola nadlimitných zákaziek od 600 000 eur)**
- ☐ **RO pri zasielaní predbežných záverov z kontroly na ÚVO v rámci druhej ex ante kontroly uvedie, či identifikované nedostatky mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO spolu so stručným odôvodnením, prečo uvedené nedostatky RO spojil s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok VO.**

System riadenia EŠIF, verzia 8 – zmeny v kontrole VO (od 30.04.2019)

- ☐ **Zmeny v zákazkách s nízkou hodnotou**
- ✓ **Zvýšenie limitu z 15 000 eur na 30 000 eur**
- ✓ **Prijímateľ je povinný v zázname z prieskumu trhu uviesť, že preveril u oslovených záujemcov a uchádzačov, ktorí predložili ponuku, či sú oprávnení dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu, ktorá je predmetom zákazky a RO skutočnosť, že oslovení záujemcovia a uchádzači, ktorí predložili ponuku, sú oprávnení dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu overí v rámci výkonu kontroly/finančnej kontroly VO.**
- ✓ **Prijímateľ zároveň na webovom sídle ÚVO overí, či oslovení záujemcovia a uchádzači, ktorí predložili ponuku nemajú uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní a pre tento účel uchováva v dokumentácii k zadávaniu zákazky printscreen z registra osôb so zákazom účasti.**

System riadenia EŠIF, verzia 8 – zmeny v kontrole VO (od 30.04.2019)

- ❑ **Ak RO nezpracuje zmeny**, vyplývajúce z úprav kapitoly 3.3.7 systému riadenia (kontrola VO), resp. vzorov formulárov a metodických pokynov týkajúcich sa VO a obstarávania do svojej príručky pre prijímateľa (resp. príručky pre žiadateľa, ak je to relevantné) v lehote 30 pracovných dní od ich účinnosti, je **žadateľ/prijímateľ oprávnený postupovať podľa aktuálnej verzie Systému riadenia EŠIF**, resp., vzorov formulárov a metodických pokynov týkajúcich sa VO a obstarávania, ktoré sú platné a účinné.
- ❑ Uvedeným nie je dotknutá povinnosť RO čo najskôr zapracovať dotknuté zmeny do príručky pre prijímateľa (resp. príručky pre žiadateľa, ak je to relevantné).

System riadenia EŠIF, verzia 9 – navrhované zmeny v kontrole VO (od 31.10.2019) - PHZ

- ❑ ak je PHZ určovaná prieskumom trhu realizovaným oslovením potenciálnych záujemcov alebo prípravnou trhovou konzultáciou, prijímateľ je povinný **osloviť minimálne troch potenciálnych záujemcov**, pričom PHZ je možné následne určiť aj na základe dvoch cenových ponúk
- ❑ ak prijímateľ určuje PHZ na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet (napr. povinne zverejňované zmluvy v CRZ), určuje PHZ **na základe minimálne dvoch nezávislých údajov o cenách**
- ❑ odporúčaným postupom pri určení PHZ je vykonať aritmetický priemer z cien uvedených v predložených cenových ponukách

Systém riadenia EŠIF, verzia 9 – navrhované zmeny v kontrole VO (od 31.10.2019) – Zákazky s nízkymi hodnotami

- ❑ **Reverzná súťaž** → ak bola predložená viac ako jedna ponuka, prijímateľ vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk na základe kritériá/kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to iba v prípade uchádzača, ktorý sa umiestnil na 1. mieste v poradí
- ❑ **ak uchádzač využije na preukázanie splnenia podmienok účasti finančného a ekonomického postavenia a technickej alebo odbornej spôsobilosti **finančné zdroje, resp. technické a odborné kapacity inej osoby**, bez ohľadu na ich právny vzťah, musí uchádzač prijímateľovi v ponuke preukázať, že pri plnení zákazky bude skutočne používať zdroje, resp. kapacity osoby, ktorú využije na preukázanie splnenia predmetných podmienok účasti**
- ❑ **Ako to preukáže? písomným čestným vyhlásením (prísľubom) takejto inej osoby, že v prípade potreby bude uchádzačovi k dispozícii na plnenie predmetu zákazky počas celého trvania zmluvného vzťahu **alebo písomnou zmluvou uzavretou medzi uchádzačom a osobou**, ktorej zdrojmi alebo kapacitami mieni uchádzač preukázať svoje finančné a ekonomické postavenia alebo technickú alebo odbornú spôsobilosť**
- ❑ **v prípade zákaziek s nízkou hodnotou, ktorých PHZ je do 30 000 EUR bez DPH, je možné sa v prípade technických špecifikácií uvedených vo výzve na predkladanie ponúk odvolávať na konkrétneho výrobcu za predpokladu, že všetci potenciálni dodávatelia oslovení s výzvou na predkladanie ponúk sú spôsobilí dodať predmet zákazky spĺňajúci určené technické špecifikácie**

Systém riadenia EŠIF, verzia 9 – navrhované zmeny v kontrole VO (od 31.10.2019) – Zákazky s nízkymi hodnotami

- ❑ **Reverzná súťaž** → ak bola predložená viac ako jedna ponuka, prijímateľ vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk na základe kritériá/kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to iba v prípade uchádzača, ktorý sa umiestnil na 1. mieste v poradí
- ❑ **ak uchádzač využije na preukázanie splnenia podmienok účasti finančného a ekonomického postavenia a technickej alebo odbornej spôsobilosti **finančné zdroje, resp. technické a odborné kapacity inej osoby**, bez ohľadu na ich právny vzťah, musí uchádzač prijímateľovi v ponuke preukázať, že pri plnení zákazky bude skutočne používať zdroje, resp. kapacity osoby, ktorú využije na preukázanie splnenia predmetných podmienok účasti**
- ❑ **Ako to preukáže? písomným čestným vyhlásením (prísľubom) takejto inej osoby, že v prípade potreby bude uchádzačovi k dispozícii na plnenie predmetu zákazky počas celého trvania zmluvného vzťahu **alebo písomnou zmluvou uzavretou medzi uchádzačom a osobou**, ktorej zdrojmi alebo kapacitami mieni uchádzač preukázať svoje finančné a ekonomické postavenia alebo technickú alebo odbornú spôsobilosť**
- ❑ **v prípade zákaziek s nízkou hodnotou, ktorých PHZ je do 30 000 EUR bez DPH, je možné sa v prípade technických špecifikácií uvedených vo výzve na predkladanie ponúk odvolávať na konkrétneho výrobcu za predpokladu, že všetci potenciálni dodávatelia oslovení s výzvou na predkladanie ponúk sú spôsobilí dodať predmet zákazky spĺňajúci určené technické špecifikácie**

System riadenia EŠIF, verzia 9 – navrhované zmeny v kontrole VO (od 31.10.2019)

- ❑ v prípade využitia **spolupráce s PMÚ** vo forme podania podnetu z dôvodu podozrenia na porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže, ktoré **je spojené s finančnou opravou inou ako 100 % podľa MP CKO č. 5, RO pokračuje vo finančnej kontrole VO (neprerušuje sa kontrola)**, ktorú ukončí vydaním návrhu správy/ správy z kontroly, pričom podozrenia na porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže sa v súlade s § 20 ods. 4 písm. e) zákona o finančnej kontrole neuvádzajú v návrhu správy/ správy z kontroly → vzhľadom na možnú finančnú opravu, je možné pokračovať vo financovaní zákazky a zaradovať ŽoP do SŽP iba do výšky zohľadňujúcej finančnú opravu
- ❑ **CKO pripraví jednotnú príručku pre verejné obstarávanie v podmienkach EŠIF**, ktorú bude RO povinný využívať pri implementácii operačného programu → príručka bude vydaná vo forme metodického pokynu CKO

Spolupráca s ÚVO, PMÚ pri kontrole verejného obstarávania financovaného z fondov EÚ

Spolupráca s ÚVO

- **Dohoda o spolupráci medzi ÚVO a CKO** (separátne dohody pre zákazky podľa zákona č. 25/2006 Z. z. a zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.)
- **Nová dohoda o spolupráci s ÚVO → účinná od 30.1.2018**
 - a) ex-ante posúdenie dokumentácie** k pripravovanému VO – nadlimitné zákazky
 - b) osobnú konzultáciu** k čiastkovému problému VO – nezávisle od postupu verejného obstarávania, limitu zákazky, alebo štádia procesu konkrétneho VO,
 - c) vypracovanie stanoviska** o súlade čiastkových problémov v rámci kontrolovaného VO so ZVO,
 - d) povinná kontrola nadlimitných zákaziek podľa § 169 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z.**
 - e) vykonanie kontroly VO po uzavretí zmluvy** (ako súčasť štandardnej expost kontroly)
 - ✓ vykonanie kontroly VO po uzavretí zmluvy, ak ide o podnet podľa § 41 zákona o príspevku z EŠIF
 - f) spoluprácu pri vyhodnocovaní auditných zistení EK/EDA** týkajúcich sa VO

Spolupráca s Protimonopolným úradom SR

- **Dohoda o spolupráci medzi PMÚ a CKO a nový metodický pokyn k spolupráci s PMÚ účinný od **30.4.2018 (MP CKO č. 35)****
- RO pri kontrole skúma tzv. **rizikové indikátory** – zistenia z pohľadu možného porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže
- ❑ V zmysle dohody s PMÚ je RO oprávnený v prípade identifikovania možného porušenia hospodárskej súťaže:
 - a) písomne požiadať PMÚ o konzultáciu** (písomnú, osobnú alebo jej kombináciu) k vybraným častiam alebo zisteným skutočnostiam v rámci kontrolovaného VO a ich možného rozporu so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže,
 - b) podať podnet z dôvodu podozrenia na porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže** – spolupráca s PMÚ je podmienená predpokladanou hodnotou zákazky, alebo súhrnnou hodnotou dotknutých zákaziek, a to **vyššou ako 100 000 EUR**

Protisúťažné praktiky narúšajúce hospodársku súťaž

– Rizikové indikátory

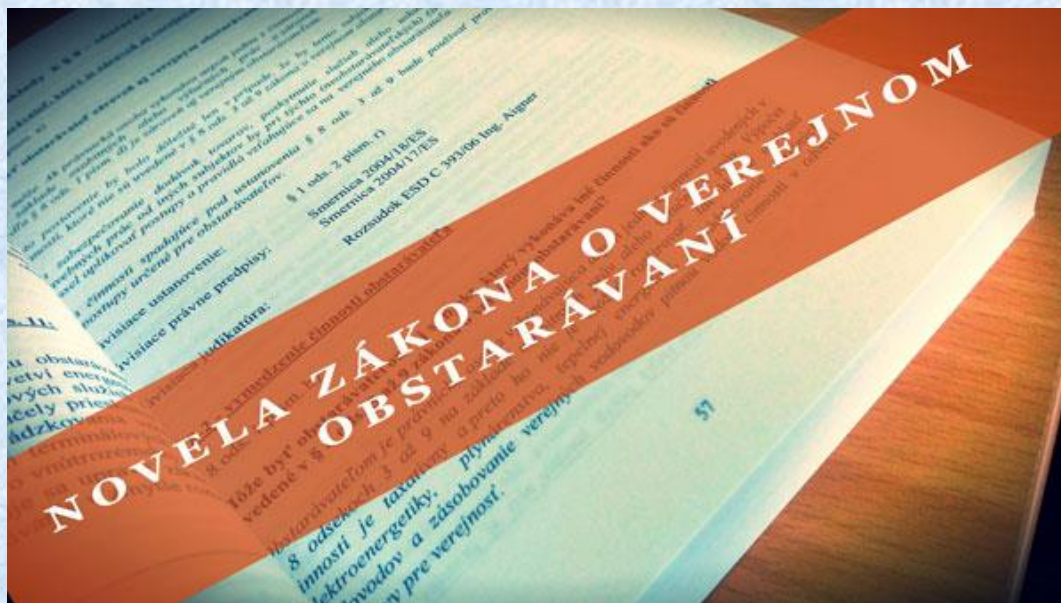
- **Rizikové indikátory** – skutočnosti, ktoré zvyšujú pravdepodobnosť, že v rámci daného zadávania zákazky mohlo dôjsť k protiprávnemu konaniu. Najčastejšie sa vyskytujúce rizikové indikátory:
- ✓ **Rotácia úspešných uchádzačov** podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce
- ✓ Neúspešný uchádzač je zazmluvnený úspešným uchádzačom ako subdodávateľ
- ✓ Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní, resp. ani **nesplňajú podmienky účasti**
- ✓ Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám
- ✓ **Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky**
- ✓ **Zrušenie cenovej ponuky**
- ✓ **Podozrivé schémy v stanovovaní cien**
- ✓ **Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania**

Možnosť vylúčiť uchádzača za možnú dohodu obmedzujúcu súťaž (§ 40 ods. 6 písm. g) zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní)

- verejný obstarávateľ **vylúči z verejného obstarávania** uchádzača alebo záujemcu, ak na základe dôveryhodných informácií má **dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu hospodársku súťaž**
- **podmienka musí byť uvedená v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž**

„Veľká“ novela zákona o verejnom obstarávaní, účinná od 1.1.2019

Nové výnimky

- ❑ **Nové výnimky vo finančnom limite podlimitnej zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, na ktoré sa pôsobnosť ZVO nebude vzťahovať:**
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. q) ZVO:** dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, **ktorých odberateľom je verejný obstarávateľ a dodávateľom verejný obstarávateľ, ktorý priamo dodáva tovar, uskutočňuje stavebnú prácu alebo poskytuje službu**
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. w) ZVO:** letecká preprava osôb poskytovaná priamo leteckým dopravcom v rámci pravidelných leteckých dopravných služieb
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. x) ZVO:** dodanie živých zvierat,
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. y) ZVO:** dodanie krmív určených pre zvieratá v zoologických záhradách,
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. z) ZVO:** dodanie tovaru alebo poskytnutie služby pre zákazky určené výlučne na výskumné, experimentálne, študijné alebo vývojové účely a ide o verejného obstarávateľa začleneného do sektora výskumu a vývoja podľa osobitného predpisu,
- ✓ **§ 1 ods. 12 písm. aa) ZVO:** príprava a zabezpečenie medzinárodného podujatia významného charakteru na úrovni prezidenta SR, predsedu Národnej rady SR alebo člena vlády SR
- ✓ **§ 1 ods. 14 ZVO:** tento zákon sa nevzťahuje na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok

Nové oznamovacie povinnosti voči ÚVO = zvýšenie administratívnej záťaže

- ✓ verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní **do 30 dní po skončení kalendárneho štvrťroka uverejniť v profile súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 1 000 eur**, ktoré uzavreli za obdobie kalendárneho štvrťroka a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 nevzťahuje tento zákon („výnimkové“ zákazky)
- ✓ verejný obstarávateľ a obstarávateľ v súhrnnej správe za každú takúto zákazku uvedú najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky, identifikáciu zmluvnej strany, s ktorou bola zmluva uzatvorená, a ustanovenie § 1 ods. 2 až 14, na základe ktorého bola zmluva uzavretá
- ✓ **netýka sa zmlúv, ktoré boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv**

Zvýšenie finančných limitov

- ✓ **zvýšenie finančných limitov** pre zákazky s nízkou hodnotou:
- **tovary a služby** → z 50 000 eur na **70 000 eur** (do 100 000 eur v prípade dotovaných obstarávateľov, ktorým verejný obstarávateľ poskytne viac ako 50 % finančných prostriedkov)
- **stavebné práce** → zo 150 000 eur na **180 000 eur** (do 250 000 eur v prípade dotovaných obstarávateľov, ktorým verejný obstarávateľ poskytne viac ako 50 % finančných prostriedkov)
- **služby podľa prílohy č. 1** → z 200 000 eur na **260 000 eur** (do 550 000 eur v prípade dotovaných obstarávateľov, ktorým verejný obstarávateľ poskytne viac ako 50 % finančných prostriedkov)
- dodanie **potravín** ako zákazka s nízkou hodnotou **od 5 000 eur do finančného limitu pre nadlimitnú zákazku**
- zjednotenie finančných limitov pre bežne dostupné a nie bežne dostupné tovary, práce, služby

Určenie PHZ

- ✓ Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty **s cieľom ustanovenia postupu verejného obstarávania podľa finančných limitov.**
- ✓ Verejný obstarávateľ a obstarávateľ určia predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak nemá verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ údaje podľa druhej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, **prípravnou** **trhovou konzultáciou.**
- ✓ Ak žiadam iba určenie PHZ, ide o prípravnú trhovú konzultáciu?

Elektronické trhovisko a bežná dostupnosť

- ✓ možné použiť iba na **bežne dostupné tovary a bežne dostupné služby**, ktorých predmetom nie je intelektuálne plnenie
- ✓ **stavebné práce** nie je možné zadávať s využitím e-trhoviska

Dodatky donekonečna?

- ❑ Ak ide o verejného obstarávateľa, zmena zmluvy podľa § 18 ods. 1 písm. b) ZVO – doplňujúce tovary, práce, služby alebo písm. c) ZVO – nepredvídateľné okolnosti, nemôže byť vyššia ako 50 % hodnoty pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy.
- ❑ **Ak ide o opakované zmeny, obmedzenie sa vzťahuje na každú zmenu** – čiže dodatok do výšky 50 % z hodnoty pôvodnej zmluvy môžeme uzavrieť aj opakovane
- ❑ Opakované zmeny zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy nie je možné vykonať s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov podľa tohto zákona.

Archivácia dokumentácie

- ❑ **§ 24 ods. 1 ZVO:** Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania s dôrazom na preskúmateľnosť rozhodnutí prijatých vo všetkých fázach verejného obstarávania, bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú **desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania, ak osobitný predpis neustanovuje inak**; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy uchovávajú počas celej doby jej trvania.
- ❑ **A čo hovorí osobitný zákon? § 39 ods. 3 zákona o príspevku z EŠIF:** Prijímateľ a partner je povinný uchovávať v origináli kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa realizácie projektu, verejného obstarávania, účtovnú dokumentáciu podľa odseku 1, evidenciu podľa odseku 2 a inú dokumentáciu týkajúcu sa projektu v súlade s osobitným predpisom **do 31.decembra 2028 alebo aj po tomto dátume, ak do 31. decembra 2028 nedošlo k vysporiadaniu finančných vzťahov medzi poskytovateľom a prijímateľom ...**

Rozdelenie zákazky na časti v prípade nadlimitných zákaziek

- ❑ ak verejný obstarávateľ nerozdelí nadlimitnú zákazku na časti, odôvodnenie uvedie v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v súťažných podkladoch
- ❑ ... bola vypustená možnosť uviesť odôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti v správe o zákazke

Zmeny pri predkladaní dokladov k osobnému postaveniu – súvislosť so zákonom proti byrokracii

- ❑ Uchádzač alebo záujemca nie je povinný predkladať doklady k osobnému postaveniu, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ je oprávnený použiť údaje z informačných systémov verejnej správy podľa osobitného predpisu
- ❑ Verejný obstarávateľ a obstarávateľ **uvedú v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania**, ktoré doklady sa z dôvodu použitia údajov z informačných systémov verejnej správy **nepredkladajú**

Vyhodnocovanie technickej alebo odbornej spôsobilosti – nové ustanovenia, ktoré sa však už uplatňovali

- ☐ verejný obstarávateľ je povinný **zohľadniť** referencie uchádzačov alebo záujemcov uvedené v evidencii referencií, ak takéto referencie existujú
- ☐ pri vyhodnotení splnenia podmienky účasti uchádzačov alebo záujemcov týkajúcej sa technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti podľa § 34 ods. 1 písm. c) alebo písm. g) **písomne požiadať uchádzača alebo záujemcu, aby v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako päť pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti, nahradil** technikov, technické orgány alebo osoby určené na plnenie zmluvy alebo koncesnej zmluvy, alebo riadiacich zamestnancov, ak nespĺňajú predmetnú podmienku účasti

Súťažné podklady a Zábezpeka

- ❑ časť súťažných podkladov, ktorá má byť súčasťou ponuky, musí byť zverejnená **v editovateľnej podobe**
- ❑ Nový druh zábezpeky – **poistenie záruky**
- ❑ výška zábezpeky nesmie pri nadlimitnej zákazke presiahnuť 5 % z predpokladanej hodnoty zákazky a nesmie byť vyššia ako 500 000 eur; **ak je zákazka rozdelená na časti, výška zábezpeky sa vo vzťahu ku každej časti určí tak, že nesmie presiahnuť 5 % z predpokladanej hodnoty časti zákazky a súčasne výška zábezpeky za všetky časti nesmie byť vyššia ako 500 000 eur**
- ❑ ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ **vyžadujú zábezpeku**, určia **lehotu viazanosti ponúk**, ktorá nesmie byť **dlhšia ako 12 mesiacov od uplynutia lehoty na predkladanie ponúk**; po uplynutí lehoty podľa prvej vety lehotu viazanosti ponúk nemožno predĺžiť
- ❑ dôkaz o bankovej záruke alebo o poistení záruky môže uchádzač predložiť v listinnej podobe

Zjednodušenia ...

- ✓ **vypustenie povinnosti odôvodňovať primeranosť každej určenej podmienky účasti vo vzťahu k predmetu zákazky**
- ✓ **zrušenie dvojobáľkového postupu predkladania ponúk (časť „Ostatné“, časť „Kritériá“)**
- ✓ **Do ZVO sa v § 83 ods. 10 dopĺňa pravidlo, že trvanie zákaziek zadanych na základe rámcovej dohody môže presiahnuť trvanie rámcovej dohody, pričom zákazky, ktorých trvanie presiahne trvanie rámcovej dohody, možno zadať na obdobie, ktoré je primerané a to najmä s ohľadom na dĺžku trvania obdobných zákaziek zadávaných na základe tej istej rámcovej dohody.**

Drobná zmena pri posudzovaní mimoriadne nízkej ponuky („a“ namiesto „alebo“)

- Ak boli predložené najmenej tri ponuky od uchádzačov, ktorí spĺňajú podmienky účasti, ktoré spĺňajú požiadavky verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa na predmet zákazky, mimoriadne nízkou ponukou je vždy aj ponuka, ktorá obsahuje cenu plnenia najmenej o
 - a) 15% nižšiu, ako priemer cien plnenia podľa ostatných ponúk okrem ponuky s najnižšou cenou **a**
 - b) 10% nižšiu, ako je cena plnenia podľa ponuky s druhou najnižšou cenou plnenia.

Super reverzná súťaž – podmienky účasti a tiež požiadavky na predmet zákazky vyhodnocujem až po vyhodnotení kritérií

- ❑ § 66 ods. 7 ZVO: ak verejný obstarávateľ nepoužije elektronickú aukciu, **môže rozhodnúť, že vyhodnotenie splnenia podmienok účasti a vyhodnotenie ponúk z hľadiska splnenia požiadaviek na predmet zákazky sa uskutoční po vyhodnotení ponúk na základe kritérií na vyhodnotenie ponúk**
- ❑ ak verejný obstarávateľ a obstarávateľ vyhodnocujú ponuky z hľadiska splnenia **požiadaviek na predmet zákazky po vyhodnotení ponúk na základe kritérií na hodnotenie ponúk**, sú povinní vyhodnotiť u uchádzača, ktorý sa umiestnil na prvom mieste v poradí, alebo u uchádzačov, ktorí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí, **splnenie podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky**

Novinky pri podlimitných zákazkách bez využitia e-trhoviska

- ✓ **možnosť fakultatívneho zriadenia komisie na vyhodnocovanie ponúk,**
- ✓ **nahradenie JED čestným vyhlásením,** ktorom uchádzač vyhlási, že spĺňa všetky podmienky účasti určené verejným obstarávateľom a poskytne verejnemu obstarávateľovi na požiadanie doklady, ktoré čestným vyhlásením nahradil
- ✓ Hospodársky subjekt môže v čestnom vyhlásení uviesť aj informácie o dokladoch, ktoré sú priamo a bezodplatne prístupné v elektronických databázach, vrátane informácií potrebných na prístup do týchto databáz, a informácie o dokladoch, ktoré verejnemu obstarávateľovi predložil v inom verejnom obstarávaní a sú naďalej platné.
- ✓ **skrátene lehoty na predkladanie ponúk pri podlimitných zákazkách: 12 dní** (pôvodne 15 dní) odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk na uverejnenie vo vestníku, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo zákazku na poskytnutie služby, **20 dní** (pôvodne 25 dní), ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

Kontrola eurofondových zákaziek

- ✓ **určenie finančného limitu, od ktorého budú povinne kontrolované eurofondové nadlimitné zákazky (§ 169 ods. 2 ZVO) → 600 000 eur bez DPH pre nadlimitné zákazky v prípade tovarov a služieb, stavebné práce bez zmeny**
- ✓ **lehota na výkon kontroly nadlimitných eurofondových zákaziek pred uzavretím zmluvy sa bude počítať odo dňa doručenia podnetu a bude 45 dní (§ 175 ods. 5 ZVO)**
- ✓ **nebudú sa povinne kontrolovať nadlimitné čiastkové zmluvy zadávané na základe rámcovej dohody a zákazky zadávané v rámci dynamického nákupného systému**
- ✓ **RO je aktívne legitimovaný na podanie podnetu na výkon kontroly pred uzavretím zmluvy (§ 169 ods. 1 písm. c) ZVO)**

Novela zákona o verejnom obstarávaní od 1.1.2020

- ❑ **Doplňa sa definícia „zeleného VO“:** *environmentálnym hľadiskom je taký aspekt súvisiaci s predmetom zákazky, ktorý znižuje alebo predchádza negatívnym vplyvom obstarávaných tovarov, služieb alebo stavebných prác na životné prostredie počas akejkoľvek fázy ich životného cyklu, prispieva k ochrane životného prostredia, podporuje adaptáciu na zmenu klímy alebo podporuje trvalo udržateľný rozvoj*
- ❑ **Zmena pri súhrnných správach o zákazkách v režime výnimky:** *verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní poslať úradu na uverejnenie vo formáte a postupmi na prenos dostupnými na webovom sídle úradu súhrnnú správu o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 5 000 eur, ktoré uzavreli za obdobie kalendárneho polroka a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 13 nevzťahuje ZVO a to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka.*

Novela zákona o verejnom obstarávaní od 1.1.2020

- ❑ **Vylúčenie za kartelové dohody alebo majetkové prepojenie medzi uchádzačmi:** *Verejný obstarávateľ a obstarávateľ vylúčia uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania, ak na základe dôveryhodných informácií, bez potreby vydania predchádzajúceho rozhodnutia akýmkoľvek orgánom verejnej moci, má dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž, a to bez ohľadu na akýkoľvek majetkový, zmluvný alebo personálny vzťah medzi týmto uchádzačom alebo záujemcom a daným hospodárskym subjektom.*

Novela zákona o verejnom obstarávaní od 1.1.2020

☐ **Zjavne nedôvodné námietky ako dôvod na zastavenie konania**

☐ *Zjavne nedôvodné sú námietky,*

a) v ktorých je nepravdivo uvedená podstatná skutočnosť,

b) ktorých hlavným účelom je predĺženie procesu verejného obstarávania,

c) ktorých hlavným účelom je spôsobenie ujmy kontrolovanému,

d) ktoré boli podané s hlavným účelom späťvzatia námietok výmenou za poskytnutie akéhokoľvek prospechu od iného hospodárskeho subjektu,

e) ktoré podala osoba, ktorá neuskutočňuje relevantnú hospodársku činnosť vo vzťahu k predmetu zákazky, alebo

f) ktoré podala osoba, ktorá nemôže byť poškodená porušením tohto zákona; to neplatí, ak ide o námietky podané orgánom štátnej správy

Predstavenie Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv za porušenie pravidiel verejného obstarávania - pravidlá, výška finančných opráv

MP CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv vs. Usmernenie EK

- Cieľom MP CKO je definovať základné pravidlá, ktorými sú RO zodpovedné za implementáciu OP v rámci PO 2014 -2020, povinné sa riadiť pri určovaní výšky vrátenia poskytnutého príspevku alebo jeho časti (ex-post **finančné opravy**), alebo pri určovaní ex-ante **finančných opráv** pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania.
- **EK prijala nové Usmernenie k určeniu finančných opráv za nedostatky vo verejnom obstarávaní Rozhodnutím C(2019) 3452, ktoré nadobudlo účinnosť 14.05.2019**
- **uplatňuje sa na postup určovania finančných opráv, ktoré boli začaté po nadobudnutí účinnosti Rozhodnutia EK ... Čo hovorí Systém riadenia EŠIF ? *Určenie finančných opráv sa riadi pravidlami, ktoré sú platné v čase vypracovania návrhu správy z kontroly.***

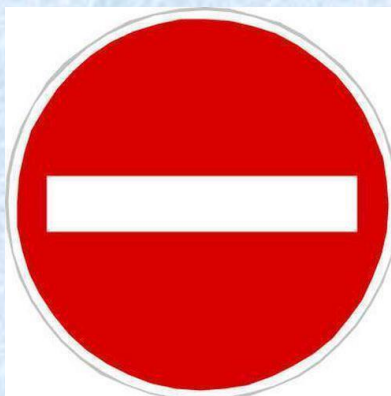
MP CKO č. 5 – rozsah pôsobnosti

➤ **RO je oprávnený** aplikovať finančné opravy v rámci týchto druhov kontroly/finančnej kontroly VO:

- a) **druhá ex ante kontrola riadiaci orgán by mal prijímateľovi odporučiť, aby uskutočnil novú súťaž, ak tým nevzniknú vysoké dodatočné náklady,**
- b) štandardná ex post kontrola,
- c) následná ex post kontrola,
- d) kontrola zákaziek s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO,
- e) kontrola VO v rámci ktorého viacerí prijímatelia nadobúdajú tovary, práce alebo služby prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie podľa § 15 ods. 2 a ods. 4 ZVO,
- f) kontrola VO v rámci schvaľovacieho procesu ŽoNFP,
- g) kontrola verejného obstarávania národných projektov a veľkých projektov, ktoré sú súčasťou zoznamu projektov, kontrola projektov technickej pomoci, kontrola dopytovo-orientovaných projektov pred podpisom zmluvy o NFP,
- h) kontrola verejného obstarávania realizovaného cez elektronické trhovisko,
- i) kontrola dodatkov pred podpisom (ak by nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti) /kontrola dodatkov po podpise.

MP CKO č. 5 – rozsah pôsobnosti

- **RO nie je finančnú opravu oprávnený aplikovať** v nasledovných druhoch kontroly/finančnej kontroly VO:
 - a) prvá ex ante kontrola,
 - b) kontrola verejného obstarávania po ukončení schvaľovacieho procesu ŽoNFP a pred podpisom zmluvy o NFP,
 - c) kontrola dodatkov pred podpisom (ak nie je splnená podmienka, že nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku by preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti).

Delenie finančných opráv

- Finančné opravy sa s ohľadom na moment identifikovania nedostatku verejného obstarávania delia na:
 - ✓ a) **ex – ante**
 - ✓ b) **ex – post**
- ❑ **Ex – ante finančná oprava** je individuálne zníženie hodnoty deklarovaných výdavkov z dôvodu zistení porušenia pravidiel VO. Výška individuálnej ex-ante finančnej opravy sa určí v zodpovedajúcej sume neoprávnených výdavkov, resp. ako percentuálna sadzba zo sumy oprávnených výdavkov zákazky v rámci schváleného NFP alebo jeho časti, a to **vo fáze pred úhradou dotknutej zákazky v ŽoP**, v rámci ktorej boli nedostatky identifikované.
- ❑ **Ex – post finančná oprava** sa uplatní **ak už došlo v zmysle predošlej definície k úhrade oprávnených výdavkov v ŽoP**, a súčasne postupuje RO podľa **§ 41 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku z EŠIF**

Zásady uplatňujúce sa pri určovaní výšky finančných opráv

- RO je povinný brať na zreteľ závažnosť a následky zisteného porušenia pravidiel VO, pričom **finančné opravy sa uplatňujú iba v prípade zistení, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO**
- **Ak má porušenie len formálny charakter** bez skutočného alebo potenciálneho vplyvu na výsledok VO, **RO neurčuje finančnú opravu.**
- Pri určení percentuálnej sadzby vychádza RO z **prílohy č. 1** (zákazky podľa zákona č. 25/2006 Z. z.) **a prílohy č. 2** (zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto metodického pokynu a určuje **finančné opravy vo výške 5%, 10%, 25% alebo 100%.**
- Zistenia, ktoré **nie sú zaradené** do prílohy č. 1 a č. 2 k MP CKO č. 5 by sa mali **riešiť v súlade so zásadou proporcionality a podľa možnosti analogicky** s typmi nedostatkov uvedenými v prílohe tohto metodického pokynu alebo v prílohe k rozhodnutiu EK.

- % sadzba uplatnená vo vzťahu k porušeniu zákona o VO je **stanovená ako maximálna**, t.j. RO nemôže aplikovať vyššiu sadzbu, okrem najväžnejších prípadov, keď nedostatok priamo a preukázateľne zvýhodňuje konkrétneho uchádzača, alebo bol právoplatným rozhodnutím súdu preukázaný **trestný čin**
- V prípade, že v rámci % sadzby uplatnenej vo vzťahu k porušeniu je uvedená **možnosť zníženia tejto sadzby** na nižšiu hodnotu podľa závažnosti, musí byť toto zníženie zo strany RO **riadne odôvodnené** (napr. **vyšší počet predložených ponúk**, absencia cezhraničného záujmu o zákazku VO, absencia uplatnených revíznych postupov alebo žiadosti o vysvetlenie vo vzťahu ku skutočnosti, ktorá predstavuje identifikovaný nedostatok)
- V prípade zistenia viacerých porušení je RO povinný uplatniť jednu percentuálnu sadzbu, a to takú, ktorá sa vzťahuje na porušenie s vyššou sadzbou, teda **finančné opravy sa nespočítavajú**.

Najčastejšie typy porušení a % sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5 (zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.)

- **Nedodržanie postupov zverejňovania zákazky, 100 %**, možnosť zníženia na **25 %**, ak bol dodržaný určitý stupeň zverejnenia
- **Nedovolené rozdelenie predmetu zákazky, 100 %** - vzťahuje sa na každú z rozdelených zákaziek, **25 %** v prípade zákaziek, v rámci ktorých bol obídenný postup zadávania zákazky, ale bol dodržaný určitý stupeň zverejnenia rozdelenej zákazky.
- **Nedovolené spájanie rôznorodých zákaziek, 25%** v prípade, ak bol obídenný postup zadávania nadlimitnej alebo podlimitnej zákazky v dôsledku zahrnutia takej dodávky tovaru alebo poskytnutých služieb, ktoré nie sú nevyhnutné pri plnení zákazky na stavebné práce do PHZ. **10 %** - v ostatných prípadoch nedovoleného spájania rôznorodých zákaziek.

Najčastejšie typy porušení a % sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5

- **Nedodržanie minimálnej zákonnej lehoty na predkladanie ponúk alebo nedodržanie minimálnej zákonnej lehoty na predloženie žiadosti o účasť, finančná oprava **25 %**, s možnosťou zníženia na **10 % alebo 5 %****
- **Nedodržanie postupov zverejňovania opravy oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v prípade predĺženia lehoty na predkladanie ponúk predĺženia lehoty na žiadosti o účasť, finančná oprava **10 %**, s možnosťou zníženia na **5 %****
- **Zadanie zákazky na nie bežne dostupné tovary, služby alebo stavebné práce zadávané s využitím elektronického trhoviska alebo prostredníctvom dynamického nákupného systému, finančná oprava **25 %**, s možnosťou zníženia na **10 %** v prípade zákaziek na dodanie tovaru**
- **Nedodržanie povinnej elektronickej komunikácie pri zadávaní nadlimitných a podlimitných zákaziek VO po 18.10.2018, finančná oprava **25 %**, ~~10% alebo 5%~~**

Najčastejšie typy porušení a % sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5

- **Neoprávnené použitie priameho rokovacieho konania, finančná oprava 100 %**
- **Nezákonné a/alebo diskriminačné podmienky účasti a/alebo kritéria na vyhodnotenie ponúk stanovené v súťažných pokladoch alebo oznámení, finančná oprava 25 %, s možnosťou zníženia na 10 % alebo 5 %**
- **Technické špecifikácie predmetu zákazky sú diskriminačné, finančná oprava 25 %, s možnosťou zníženia na 10 % alebo 5 %**
- **Nedostatočne opísaný predmet zákazky, finančná oprava 10 %, s možnosťou zníženia na 5 %**
- **Nezaslanie výzvy na predkladanie ponúk minimálne trom vybraným záujemcom v prípade zákazky s nízkou hodnotou alebo zákazky zadávanej osobou, ktorej verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov z NFP, finančná oprava 100 % (v prípade zákaziek do 30 000 eur/100 000 eur), finančná oprava 25 % s možnosťou zníženia na 10 % (v prípade korektne zverejnených zákaziek nad 30 000 eur/100 000 eur)**

Najčastejšie typy porušení a % sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5

- **Vyhodnocovanie ponúk uchádzačov/žiadostí o účasť záujemcov v rozpore s podmienkami účasti uvedenými v oznámení a súťažných podkladoch a/alebo vyhodnocovanie ponúk uchádzačov v rozpore s kritériami na vyhodnotenie ponúk a pravidlami na ich uplatnenie, finančná oprava 25 %, s možnosťou zníženia na 10 % alebo 5 %**
- **Nedodržiavanie zásady transparentnosti a/alebo rovnakého zaobchádzania počas postupu zadávania zákazky, finančná oprava 25 %, s možnosťou zníženia na 10 % alebo 5 %**
- **Odmietnutie mimoriadne nízkej ponuky, finančná oprava 25 %**
- **Konflikt záujmov, finančná oprava 100 %**
- **Úspešný uchádzač, resp. jeho subdodávateľ nie je zapísaný v registri partnerov verejného sektora, finančná oprava 25 % (uchádzač) alebo 10 % (subdodávateľ), ak ani po identifikovaní tohto typu zistenia zo strany RO nedôjde v primeranej lehote k zápisu do RPVS**
- **Podstatná zmena častí podmienok uzatvorenej zmluvy oproti častiam obchodných podmienok uvedených v oznámení alebo v súťažných podkladoch, finančná oprava 25 % z ceny zmluvy plus hodnota dodatočných výdavkov z plnenia zmluvy vychádzajúcich z podstatných zmien zmluvy**

Najčastejšie typy porušení a % sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5

- **Zníženie rozsahu zákazky**, finančná oprava je **hodnota zníženia rozsahu + 25 % z hodnoty konečného rozsahu** (iba ak zníženie v rozsahu zákazky je podstatné) → zníženie rozsahu zákazky nie je podstatné, ak je nižšie ako:
 - a) **10 %** v prípade zákaziek na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby a nižšie ako **15 %** v prípade zákaziek na stavebné práce,
 - b) **25%** v prípade, ak potreba zníženia rozsahu zákazky vyplynul z nepredvídateľných okolností;
- **Zákazka na doplňujúce stavebné práce, tovary alebo služby bola zadaná v rozpore s pravidlami podľa § 18 zákona č. 343/2015 Z. z.**, finančná oprava **100 % z hodnoty dodatočnej zákazky**; v prípade, že všetky dodatočné hodnoty stavebných prác/tovarov/služieb v dodatočných zákazkách nepresahujú 20 % z hodnoty pôvodnej zákazky a súčasne táto hodnota dodatočných zákaziek sama o sebe nepredstavuje hodnotu nadlimitnej zákazky, môže byť finančná oprava znížená na **25 % z hodnoty dodatočnej/dodatočných zákaziek**.

.....

Nové pravidlá na určenie korekcií podľa EK ...

- **EK prijala nové Usmernenie k určeniu finančných opráv za nedostatky vo verejnom obstarávaní Rozhodnutím C(2019) 3452, ktoré nadobudlo účinnosť 14.05.2019 → novinky:**
- ✓ Usmernenie určuje kedy uplatniť **5%, 10%, 25% alebo 100%** sadzbu finančnej opravy na základe bližšieho popisu
- ✓ Nový typ porušenia za **neodôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti** → finančná oprava **5 %**
- ✓ **Nesúlad s postupmi elektronického VO alebo centrálného VO** → finančná oprava **10 % alebo 25 %**
- ✓ **Obmedzenie možnosti použiť subdodávateľov** → finančná oprava **5 %**
- ✓ **Nedostatočný audit trail** – chýbajúca dokumentácia → finančná oprava **25 % alebo 100 %**
- ✓ **Dohody obmedzujúce súťaž – bid rigging** → finančná oprava **10 % alebo 25 % alebo 100 %** (podľa toho, či na dohode participoval aj prijímateľ – verejný obstarávateľ)

Nedostatky identifikované pri kontrole VO financovaného z eurofondov

Zistenia národných kontrolných orgánov

... keď verejný obstarávateľ pri zákazke na stavebné práce nesprávne určí podmienky účasti

- určenie **neprimeraných podmienok účasti technickej spôsobilosti** týkajúcich sa predloženia zoznamu potvrdených referencií na stavebné práce (predmetom zákazky boli pozemné stavby, referencie boli požadované na inžinierske stavby + uchádzač mal predložiť **až 4 zmluvy v hodnote zákazky**);

... ako nepožadovať referencie

- vyžadovanie referencií a kľúčových expertov s **praxou z oblasti verejnej správy**;

... keď mením podmienky súťaže – ako musím predĺžiť lehotu na predkladanie ponúk

- verejný obstarávateľ na základe žiadosti o vysvetlenie záujemcu upravil („zjemnil“) podmienky účasti, ale nedostatočne predĺžil lehotu na predkladanie ponúk → **minimálna zákonná lehota na predkladanie ponúk mala začať plynúť nanovo**

... možná dohoda obmedzujúca súťaž, spájanie zákaziek a nedostatočný opis zákazky

- možné nesplnenie požiadaviek na predmet zákazky v prípade úspešného uchádzača (zmluvné podmienky v rozpore so súťažnými podkladmi)
- možné kolúzne správanie uchádzačov pri VO, ktoré napĺňa znaky dohody obmedzujúcej súťaž (rovnaké zmluvy s identickými chybami v ponukách všetkých 3 uchádzačov);
- zlučovanie rôznych predmetov zákaziek do jedného verejného obstarávania (stavebné práce a interiérové vybavenie);
- výzva na predkladanie ponúk neobsahovala podrobný opis predmetu zákazky (týka sa vedľajších zákaziek obstarávaných v rámci projektu – stavebný dozor, projektová dokumentácia, služby verejného obstarávania);

... kedy nevylučovať na mimoriadne nízkej ponuke

- **vylúčenie uchádzačov** z dôvodu neobvykle nízkej ceny (mimoriadne nízkej ponuky), napriek tomu, že obaja uchádzači poskytnú verejnému obstarávateľovi relevantné vysvetlenie;

... „ukážkový“ príklad nedovoleného rozdelenia zákaziek

- **rozdelenie zákaziek na interiérové vybavenie, IKT a audio techniku**, v dôsledku čoho sa obišiel prísnejší postup verejného obstarávania (boli vyhlásené podprahové zákazky, prípadne zákazky s nízkou hodnotou, pričom sa malo jednať o nadlimitné alebo podlimitné zákazky);

... pozor na pravidlá uplatnenia kritérií na hodnotenie ponúk

- **nesprávne určené pravidlo na uplatnenie kritéria na vyhodnotenie ponúk „Technické požiadavky“**, ktoré bolo hodnotené pridelovaním vopred určeného počtu bodov (3 body alebo 1 bod) a nie priamou alebo nepriamou úmerou

... „modelový“ prípad *možnej dohody obmedzujúce súťaž*

- ✓ obálky ponúk vypísané rovnakým písmom,
- ✓ ponuky podané z rovnakej pošty, aj napriek rozdielnemu sídlu jednotlivých uchádzačov,
- ✓ **identický návrh zmluvy** v ponukách, podobná štruktúra ponuky, čestných vyhlásení v ponuke,
- ✓ suma uvedená slovom v ponuke neúspešného uchádzača sa zhodovala s cenou v ponuke úspešného uchádzača,
- ✓ jednotkové **ceny vo výkaze výmer** **prenásobené podobným koeficientom;**

Dopravné projekty

- zistenie: podmienka účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti na **predloženie certifikátov vydaných podľa národných predpisov**
- zistenie: **rezerva na nepredvídateľné náklady vo výške 10 % zahrnutá do PHZ a zmluvy**
- ✓ **Aktuálny pohľad na rezervu** → nemá byť súčasťou PHZ, nemá byť súčasťou ponukovej ceny → funkciu rezervy plnia dôvody na zmenu zmluvy podľa § 18, najmä § 18 ods. 3 umožňujúci navýšenie ceny o 10 % (tovary, služby), resp. 15 % (stavebné práce)

Referencie a údaje o vzdelaní a odbornej praxi, čiasťkové zákazky na základe rámcovej dohody

- zistenie: diskriminačná podmienka účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti, aby uchádzači predkladali v ponuke **referencie na stavby začaté a ukončené** za predchádzajúcich 5 rokov → *verejný obstarávateľ musí brať do úvahy hodnotu tých prác, ktoré boli realizované v sledovanom období, bez ohľadu či v tomto období začali a boli aj ukončené*
- zistenie: **požiadavka 10-ročnej praxe u prekladateľov** za účelom splnenia podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti → aká je ideálna dĺžka požadovanej praxe???
- zistenie: verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky na základe **rámcovej dohody uplatnil MEAT kritériá**, ale **čiasťkové zákazky** pri opätovnom otvorení súťaže zadával iba **na základe kritéria najnižšej ceny**

Sektor zdravotníctva

- zistenie: diskriminačná podmienka účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti týkajúca sa preukázania **skúseností s výstavbou (rekonštrukciou) budov špecifických pre zdravotníctvo** (zdravotnícke zariadenia)
- zistenie: verejný obstarávateľ určil v podmienkach súťaže **technické špecifikácie spôsobom, aby požiadavkám mohla vyhovieť len určitá konkrétna značka** konkrétneho výrobcu, čo znamená, že zdravotnícke zariadenia mohol dodať len určený/špecifikovaný dodávateľ
- **spájanie zákazky na stavebné práce (rekonštrukcia nemocníc) so zákazkami na dodanie tovaru (medicínske prístroje), ktorý nie je nevyhnutný pre samotnú realizáciu stavebných prác a naopak;**

... a ďalšie nedostatky z auditov

- ✓ prijímateľ požadoval v rámci technickej alebo odbornej spôsobilosti preukázať **skúsenosti s realizáciou rôznych typov prác v jednej zákazke** → skúseností s výstavbou električkovej dvojkoľajovej trate a s realizáciou rôznych typov prác výlučne na električkovej trati v rámci jednej zákazky (rekonštrukcia zastávok, výmena výhybiek)
- ✓ prijímateľ požadoval od uchádzačov v rámci preukazovania splnenia podmienky účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti, aby **uchádzači predložili za predchádzajúce 3 roky referencie za každý rok v požadovanej hodnote**
- ✓ prijímateľ požadoval od uchádzačov, aby preukázali v rámci podmienok účasti, že **vlastnia strojové vybavenie**

Analýza najčastejších porušení vo verejnom obstarávaní z dielne ÚVO (6.9.2019)

- ❑ V prípade, ak sa verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ v technických požiadavkách odvolá na konkrétneho výrobcu musí byť schopný
- ✓ preukázať, že opis predmetu zákazky nebolo z objektívnych príčin možné opísať jednoznačne, úplne a nestranne,
- ✓ umožniť uchádzačom predložiť ponuky na porovnateľný predmet zákazky, a to prostredníctvom dodatku „alebo ekvivalentný“,
- ✓ pri vyhodnocovaní ponúk predložených uchádzačmi je povinný sa zaoberať ekvivalentnosťou predložených technických riešení,
- ✓ vyhodnotenie ekvivalentnosti predložených technických riešení je povinný zaznamenať v zápisnici z vyhodnotenia ponúk,
- ✓ ak na základe informácií uvedených v ponuke uchádzača, ktorý tvrdí, že ponúkol ekvivalentné riešenie, nemožno urobiť jednoznačný záver o tom, či uchádzačom ponúknuté riešenie je možné považovať za ekvivalentné, je povinný požiadať uchádzača o vysvetlenie ponuky,
- ✓ je povinný, v prípade vyhodnotenia technického riešenia predloženého uchádzačom ako neekvivalentného, oznámiť tomuto uchádzačovi dôvody, na základe ktorých dospel záveru v oznámení o vylúčení ponuky.

Analýza najčastejších porušení vo verejnom obstarávaní z dielne ÚVO

- ❑ Verejný obstarávateľ požadoval predložiť zoznam uskutočnených stavebných prác a referencie alebo dôkazy o plnení, potvrdzujúce uskutočnenie stavebných prác uvedených v predloženom zozname s tým, že uviedol, že v prípade, ak potvrdzuje referenciu verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, **je jediný spôsob preukázania referencii tými, zverejnenými v Evidencii referencií na stránke ÚVO**
- ❑ Čo na to ÚVO? požadovať referencie zverejnené v Evidencii referencií, bez umožnenia predloženia týchto referencií aj v listinnej podobe, je porušenie ZVO

Analýza najčastejších porušení vo verejnom obstarávaní z dielne ÚVO

- ❑ Verejný obstarávateľ určil podmienku účasti preukazujúcu technickú alebo odbornú spôsobilosť spočívajúcu v predložení zoznamu stavebných prác uskutočnených za predchádzajúcich päť rokov doplnenom potvrdeniami o uspokojivom vykonaní stavebných prác v celkovom objeme 1 500 000 EUR bez DPH, z čoho aspoň jedna zmluva musela byť v minimálnej hodnote 300 000 EUR bez DPH, v rámci ktorej boli **stavebné práce uskutočnené v období najviac piatich mesiacov**
- ❑ **Čo na to ÚVO?** Daná podmienka je neprimeraná, a to vzhľadom na obmedzenie doby realizácie pri aspoň jednej zmluve na obdobie najviac piatich mesiacov. **Dostatočnú skúsenosť s uskutočňovaním stavebných prác rovnakých alebo obdobných, ako je predmet zákazky, je možné preukázať aj jedným plnením**, ktoré je rovnakého alebo podobného charakteru ako predmet zákazky a zároveň bolo realizované v obdobnom finančnom objeme, ako je predmet zákazky. Pre posúdenie dostatočnej spôsobilosti uchádzačov **nie je rozhodujúce, aký je čas plnenia zmluvy**, pretože dobu realizácie mohli ovplyvniť rôzne faktory, ktoré nemuseli byť na strane dodávateľa.

Analýza najčastejších porušení vo verejnom obstarávaní z dielne ÚVO

- ❑ V rámci podlimitnej zákazky na stavebné práce verejný obstarávateľ určil podmienku účasti, aby uchádzač preukázal aspoň jednu osobu, ktorá má **desaťročné praktické skúsenosti v pozícii stavbyvedúceho**
- ❑ **Čo na to ÚVO?** Verejným obstarávateľom stanovená požiadavka pôsobí vo vzťahu k účelu a obťažnosti zákazky zjavne neprimerane V uvedenom konaní sa na výzvu ÚVO vyjadrila k popísanej situácii aj Slovenská komora stavebných inžinierov, ktorá uviedla, že v konkrétnom prípade je pre realizáciu danej zákazky postačujúce, aby uchádzač preukázal, že osoba, ktorú navrhuje na predmetnú pozíciu disponuje **Osvedčením odbornej spôsobilosti o výkone činnosti stavbyvedúceho, na získanie ktorého, sa okrem iného uchádzač dokladuje odbornú prax v trvaní päť rokov vo výkone činnosti stavbyvedúceho.**

Modelové případy - nájdite chybné VO

Verejný obstarávateľ/prijímateľ: mesto

Podlimitná zákazka s využitím elektronického trhoviska na služby

Predmet zákazky: kurz vzdelávania „mäkké zručnosti“

- ☐ predpokladaná hodnota zákazky 220 000 eur bez DPH
- ☐ prijímateľ v opisnom formulári uviedol, pre ktoré mesto sa služby obstarávajú
- ☐ výsledkom VO je zmluva, ktorá má charakter rámcovej dohody na 24 mesiacov
- ☐ prijímateľ požadoval po uzavretí zmluvy predložiť údaje o obrate za predchádzajúce 3 hospodárske roky
- ☐ Prijímateľ vybral možnosť elektronickej aukcie po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk
- ☐ Lehota na predkladanie ponúk bola 72 hodín a uplynula v sobotu
- ☐ **Aké chyby spravil prijímateľ pri zadávaní zákazky a akú výšku finančnej opravy by sme uplatnili?**

Verejný obstarávateľ/prijímateľ: Stredná odborná škola

Zákazka s nízkou hodnotou nad 30 000 eur (financovaná z fondov EÚ)

Predmet zákazky: kancelárske potreby

- ☐ predpokladaná hodnota zákazky 69 000 eur bez DPH, určená na základe 1 cenovej ponuky
 - ☐ Prijímateľ zverejnil výzvu na predkladanie ponúk na webovom sídle
 - ☐ Prijímateľ zaslal výzvu na predkladanie ponúk 5 vybraným záujemcom
 - ☐ Prijímateľ zasielal výzvy na predkladanie ponúk e-mailom
 - ☐ Prijímateľ požadoval predložiť 2 referencie, každá v hodnote PHZ
 - ☐ Výsledkom VO bola rámcová dohoda na 24 mesiacov
 - ☐ Úspešný uchádzač ponúkol cenu 71 500 eur bez DPH
 - ☐ Úspešný uchádzač nebol zapísaný v registri partnerov verejného sektora
- **Aké chyby spravil prijímateľ pri zadávaní zákazky a akú výšku finančnej opravy by sme uplatnili?**

Verejný obstarávateľ/prijímateľ: Slovenská správa ciest

Podlimitná zákazka na stavebné práce

Predmet zákazky: cesta prvej triedy

- ☐ predpokladaná hodnota zákazky 5 490 000 eur bez DPH
 - ☐ Výzva na predkladanie ponúk bola zverejnená vo vestníku VO na webovom sídle ÚVO
 - ☐ Prijímateľ neuviedol v súťažných podkladoch odôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti
 - ☐ výsledkom verejného obstarávania mala byť zmluva o dielo s lehotou výstavby na 48 mesiacov
 - ☐ prijímateľ požadoval od uchádzačov obrat za posledné tri hospodárske roky vo výške 7,5 milióna eur
 - ☐ kritérium na vyhodnotenie ponúk bola cena (30 %), lehota výstavby (50 %), dĺžka záruky (10 %), zmluvná pokuta za omeškanie výstavby (10 %)
- **Aké chyby spravil verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky a akú výšku finančnej opravy by sme uplatnili?**

Overovanie hospodárnosti

Ako nastavil overenie hospodárnosti CKO

- ❑ ... zatiaľ aktuálny MP CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov (verzia 4); **verzia 5 v pripomienkovom konaní**
- ❑ RO posudzuje oprávnenosť výdavkov projektu z hľadiska hospodárnosti primárne v nasledovných oblastiach implementácie:
 - a) konanie o žiadosti o nenávratný finančný príspevok,**
 - b) priebeh realizácie projektu – administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu,**
 - c) verejné obstarávanie a obstarávanie, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní**

Pomocné nástroje na overenie hospodárnosti podľa CKO

- a) finančné limity** na úrovni jednotkových výdavkov,
- b) percentuálne limity** na úrovni skupín výdavkov,
- c) prieskum trhu** (riziko predstavuje nízka návratnosť ponúk)
- d) benchmark** (napr. celkové výdavky na jednu hodinu vzdelávania, celkové výdavky na rekonštrukciu m2 cesty určitej kategórie, ročné úspory energie realizovaním projektu, celkové výdavky na vytvorenie nového pracovného miesta ...)
- e) odborný posudok/znalecký posudok,**
- f) ukončené verejné obstarávanie** (aktualizácia MP CKO č. 18 v pripomienkovom konaní)

Rizikové indikátory nehospodárnosti v procese VO všeobecne

- a) **nízky počet predložených ponúk - 2 a menej** (v prípade keď je predmet zákazky v rámci jedného postupu zadávania zákazky rozdelený na viacero častí, platí uvedený limit na každú takto rozdelenú časť zákazky);
- b) **výrazný rozdiel medzi hodnotami niektorých položiek** (prác/tovarov/služieb) v rámci porovnania medzi ponukami uchádzačov;
- c) **nedostatočné preukázanie určenia predpokladanej hodnoty zákazky;**
- d) **identifikované porušenia pravidiel a princípov verejného obstarávania**, ktoré môže mať vplyv na cenu, resp. návrhy na plnenie kritérií úspešného uchádzača;

Ukončené verejné obstarávanie ako nástroj na overenie hospodárnosti

- ✓ pod ukončeným VO sa myslí postup zadávania zákazky, v rámci ktorého bola **uzavretá zmluva/zadaná objednávka** s úspešným uchádzačom/úspešnému uchádzačovi alebo VO, ktoré je **vo fáze po vyhodnotení ponúk** a bezprostredne pred podpisom zmluvy

Prečo ukončené VO áno – ako nástroj na overenie hospodárnosti?

- ❑ pred vyhlásením postupu VO, je **povinnosťou prijímateľa určiť predpokladanú hodnotu zákazky (PHZ)**
- ❑ následne **v lehote na predkladanie ponúk predkladajú ponuky uchádzači**, ktorí prejavili záujem o predmetnú verejnú zákazku
- ✓ oba vyššie uvedené úkony, t. j. určenie PHZ a hospodárska súťaž, na základe ktorej identifikuje žiadateľ/prijímateľ úspešného uchádzača, vytvárajú **priestor na overenie, či vynaložené náklady na predmet zákazky sú primerané a obvyklé**

Ukončené verejné obstarávanie ako nástroj na overenie hospodárnosti – podmienka č. 1

- ❑ PHZ bola určená prieskumom trhu a prijímateľ disponuje minimálne 3 (2) cenovými ponukami alebo PHZ bola určená na základe údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, pričom prijímateľ identifikoval minimálne 3 (2) zákazky (zmluvy) obdobného charakteru ako predmet zákazky

Ukončené verejné obstarávanie ako nástroj na overenie hospodárnosti – podmienka č. 2

- ❑ v postupe zadávania zákazky bolo predložených 3 a viac ponúk, ktoré spĺňajú podmienky účasti a požiadavky na predmet zákazky (v prípade reverznej verejnej súťaže postačuje predloženie 3 a viac ponúk, nakoľko verejný obstarávateľ môže rozhodnúť, že splnenie podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky sa vyhodnocuje iba v prípade uchádzača, ktorý sa umiestnil ako prvý v poradí)

Ukončené verejné obstarávanie ako nástroj na overenie hospodárnosti – podmienka č. 3

- ❑ v rámci kontroly/finančnej kontroly VO neboli identifikované porušenia pravidiel a postupov VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO a majú súvislosť s hospodárnosťou výdavkov alebo neboli identifikované rizikové indikátory, ktoré predstavujú možné porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže

Aktuálnosť ukončeného VO ...

- ❑ Ukončené VO alebo obstarávanie je možné použiť ako postup na overenie hospodárnosti v prípade, ak medzi dátumom uplynutia lehoty na predkladanie ponúk vo verejnom obstarávaní alebo dátumom predloženia ponuky úspešného uchádzača/dodávateľa v prípade obstarávania a uzavretím zmluvy o NFP neuplynuli viac ako **3 roky**
- ❑ **Čo ak vysúťažená cena je vyššia ako PHZ?** 2 alternatívy:
 - ✓ ak vysúťažená cena za predmet zákazky (cena uvedená úspešným uchádzačom) bude vyššia ako určená predpokladaná hodnota zákazky, RO uvedený rozdiel kvalifikuje ako neoprávnené výdavky alebo
 - ✓ stanoví vopred toleranciu cenového rozdielu, ktorá bude akceptovateľná pre RO (RO stanovenie miery tolerancie riadne zdokumentuje a zdôvodní)
 - ✓ **Ak ukončené VO nespĺňa podmienky č. 1 až 3, overuje sa hospodárnosť zákazky ako celku alebo ceny jednotlivých položiek?**
- ❑ overuje sa hospodárnosť zákazky ako celku, s výnimkou prípadov, keď výsledkom VO je rámcová dohoda, na základe ktorej sa zadávajú čiastkové zákazky na rôznorodé položky

Overovanie hospodárnosti pri zmenách zmluvy – dodatky

- ☐ RO je povinný overiť hospodárnosť aj pri zmenách zmluvy, ktoré boli uzavreté ako výsledok VO, ak zmenou zmluvy dochádza k úprave ceny za dodané tovary, poskytnuté služby alebo realizované stavebné práce alebo predmetom zmeny zmluvy sú doplňujúce tovary, služby alebo stavebné práce, ktoré neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy.
- ☐ Pri zmenách zmluvy, ktorých predmetom sú doplňujúce tovary, služby alebo stavebné práce, ktoré neboli zahrnuté do pôvodnej zmluvy, nie je možné overiť hospodárnosť na základe pôvodného ukončeného VO, ale RO musí využiť iné nástroje na overenie hospodárnosti.

Zákazky, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť ZVO – výnimky (kedy je ukončené obstarávanie nástrojom na overenie hospodárnosti ?)

- ☐ pri zákazkách v režime výnimky nie je potrebné v osobitnom postupe určovať PHZ, ale rozhodujúce je, aby zmluva, ktorá je uzatvorená s úspešným uchádzačom bola vo finančnom limite, ktorý je spojený s možnosťou uplatnenia predmetnej výnimky – stanovisko ÚVO z koordinačného výboru zo dňa 9.5.2018
- ☐ **Aké sú teda podmienky, kedy ukončené obstarávanie môže byť nástrojom na overenie hospodárnosti?**
- ✓ **v rámci prieskumu trhu prijímateľ disponuje 3 cenovými ponukami, ktoré spĺňajú požiadavky na predmet zákazky**
- ✓ **v rámci kontroly/finančnej kontroly obstarávania neboli identifikované zistenia, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok obstarávania a majú súvislosť s hospodárnosťou výdavkov alebo neboli identifikované rizikové indikátory, ktoré predstavujú možné porušenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže**

Zákazky do 5 000 eur – návrh v aktualizovanom MP CKO č. 18

- ❑ **§ 1 ods. 14 ZVO:** *zákon sa nevzťahuje na zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000 eur v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok*
- ❑ Pri zákazkách do 5 000 eur, ktoré spĺňajú podmienky podľa § 1 ods. 14 ZVO je možné určiť úspešného uchádzača priamym zadáním, pričom **hospodárnosť overí RO na základe vlastnej správnej úvahy, keď adekvátnosť výdavkov posúdi na základe vlastných skúseností.**
- ❑ Uvedeným nie je dotknutá možnosť RO overiť hospodárnosť aj na základe postupov podľa tohto metodického pokynu, napr. prieskumom trhu.

Odborný hodnotiteľ a verejné obstarávanie

- ak ide o **výdavky, pre ktoré už bolo ukončené VO alebo obstarávanie** a ukončené VO alebo obstarávanie spĺňa podmienky, je postačujúce, že odborný hodnotiteľ overí hospodárnosť nárokováných výdavkov na základe svojej odbornosti, skúsenosti a znalosti, pričom **dôraz kladie na dokumentáciu k ukončenému VO alebo obstarávaniu**, ktorej súčasťou sú aj výstupy z kontroly daných zákaziek zo strany RO; overenie hospodárnosti zaznamená do hodnotiaceho hárku.
- ak ide o výdavky, pre ktoré ešte **nebolo ukončené VO alebo obstarávanie, alebo ukončené VO, resp. obstarávanie nespĺňa podmienky**, odborný hodnotiteľ **posúdi hospodárnosť nárokováných výdavkov na základe svojej odbornosti, skúsenosti a znalosti v kombinácii s posúdením relevantnosti žiadateľom predloženej dokumentácie k preukázaniu hospodárnosti výdavkov**; v prípade, že má pochybnosti o hospodárnosti predmetných výdavkov uplatní vlastné nástroje (prieskum trhu, sadzobníky, cenníky, atď.) a jednoznačne zdefiniuje zdroj svojho overenia do hodnotiaceho hárku.

Konflikt záujmů vo veřejném obstarávání

Čo rozumieme pod konfliktom záujmov vo verejnom obstarávaní?

- **Konflikt záujmov** zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane verejného obstarávateľa alebo poskytovateľa obstarávacích služieb konajúceho v mene obstarávateľa, ktorí sú **zapojení do vykonávania postupu obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu** (bez nutnosti ich priameho zapojenia), majú priamo alebo nepriamo **finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem**, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich neustrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom VO.
- **Konflikt záujmov: verejný obstarávateľ vs. uchádzač**
(ich vzájomné prepojenie)

Úprava konfliktu záujmov v novej smernici EP a Rady

- Podľa článku 24 smernice č. 2014/24/EÚ zo dňa 26. 02. 2014 „Členské štáty zabezpečia, aby verejní obstarávatelia **prijali vhodné opatrenia na účinné predchádzanie konfliktom záujmov**, ktoré vznikajú pri vykonávaní postupov obstarávania, ako aj ich identifikáciu a nápravu, aby sa zabránilo akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže a aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so všetkými hospodárskymi subjektmi.“
- „Pojem konflikty záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď **zamestnanci verejného obstarávateľa alebo poskytovateľa obstarávacích služieb** konajúceho v mene verejného obstarávateľa, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu, **majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem**, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom obstarávania.“

Úprava konfliktu záujmov v novom zákone o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z. (§ 23)

❑ **definícia konfliktu záujmov** a všeobecná povinnosť verejného obstarávateľa mu predchádzať ...

❑ určenie pojmu zainteresovaná osoba

§ 23 ods. 3 zainteresovanou osobou je najmä

a) zamestnanec verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo

b) osoba s rozhodovacími právomocami verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.

Úprava konfliktu záujmov v novom zákone o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z.z. (§ 23)

(4) Zainteresovaná osoba oznámi verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi akýkoľvek konflikt záujmov vo vzťahu k hospodárskemu subjektu, ktorý sa zúčastňuje prípravných trhových konzultácií, záujemcovi, uchádzačovi, účastníkovi alebo dodávateľovi bezodkladne po tom, ako sa o konflikte záujmov dozvie.

(5) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní prijať primerané opatrenia a vykonať nápravu, ak zistia konflikt záujmov. Opatreniami podľa prvej vety sú najmä vylúčenie zainteresovanej osoby z procesu prípravy alebo realizácie verejného obstarávania alebo úprava jej povinností a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov.

☐ **Zákon o verejnom obstarávaní zároveň umožňuje, aby verejný obstarávateľ **vylúčil** z verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak konflikt záujmov nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami (§ 40 ods. 6 písm. f).**

Centrálny koordinačný orgán a konflikt záujmov = Metodický pokyn CKO č. 13

- MP CKO č. 13 k posudzovaniu konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní, **aktualizovaný k 31.10.2018**
- <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko-a-uv-sr/>
- ✓ Definícia konfliktu záujmov
- ✓ Definícia zainteresovanej osoby
- ✓ Určenie „úradného orgánu“ → RO a ÚVO
- ✓ Postup RO pri identifikovaní konfliktu záujmov
- ✓ Príklady konfliktu záujmov
- ✓ Ako posudzovať konflikt záujmov vo väzbe na uplatnenie finančných opráv

Dôvod zamerania pozornosti na konflikt záujmov

- Konflikt záujmov → auditné zistenia Európskej komisie
- **vydanie rozhodnutie EK zo dňa 19.12.2013 č. C(2013) 9527**, ktorým Komisia schválila usmernenie o určení finančných opráv → obsahuje prvýkrát ako samostatný typ porušenia **„konflikt záujmov“**
- Typ porušenia č. 21 **„Konflikt záujmov“**: Konflikt záujmov na strane verejného obstarávateľa/prijímateľa **preukázaný** zodpovedným súdnym alebo **úradným orgánom** („established conflict of interest“).
- Finančná oprava **100% !!! bez možnosti zníženia**
- ❑ Kto bude úradným orgánom v rámci SR?
- zriadená pracovná skupina pre konflikt záujmov → úradným orgánom bude **Úrad pre verejné obstarávanie a riadiace orgány zodpovedné za vykonávanie operačných programov**

Rozhodovacia prax ÚVO – jeden z prvých protokolov (ak nie úplne prvý) ku konfliktu záujmov → ÚVO potvrdilo konflikt záujmov

- **Protokol o výsledku kontroly zo dňa 19.4.2012:**
- ✓ **predseda komisie verejného obstarávateľa** a zároveň odborne spôsobilá osoba na verejné obstarávanie, ktorá pripravovala súťažné podklady, bola zároveň **zamestnancom úspešného uchádzača**
- ✓ kontrolná skupina si cez vyjadrenie Sociálnej poisťovne zistovala, či dotyčná osoba bola v rozhodnom čase zamestnancom úspešného uchádzača
- ✓ ÚVO v protokole okrem iného konštatoval: *„Kontrolná skupina má za to, že vyššie uvedené skutočnosti **preukazujú konflikt záujmov** predsedu komisie AB s úspešným uchádzačom skupinou dodávateľov zastúpenou spoločnosťou CD ...“*

Rozhodovacia prax ÚVO (zákon č. 25/2006 Z.z.) – kontrola zákaziek po uzavretí zmluvy

- Protokol o výsledku kontroly zo dňa 29.2.2016
- Aký typ konfliktu záujmov bol identifikovaný?
- Člen komisie na vyhodnotenie ponúk, ktorý zároveň pripravoval časť súťažných podkladov, je konateľom subdodávateľa úspešného uchádzača
- ✓ „Kontrolovaný postupoval v rozpore s § 40 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní a zároveň so základnými princípmi verejného obstarávania upravenými v ustanovení § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, a to s dôrazom na princíp transparentnosti, keď sa v **procesе verejného obstarávania nezaoberal existenciou potenciálneho konfliktu záujmov.**“
- ✓ „Verejný obstarávateľ je povinný v každom prípade overiť existenciu prípadných konfliktov záujmov a prijať vhodné opatrenia na to, aby im zabránil, odhalil ich a odstránil.“
- ✓ „Kontrolná skupina má v predmetom prípade za preukázané, že vyššie identifikované skutočnosti, resp. **skutkový stav zakladá existenciu potenciálneho konfliktu záujmov.**“

Rozhodovacia prax ÚVO podľa „nového“ zákona o VO (343/2015 Z.z.)

- Rozhodnutie ÚVO zo dňa 24.10.2017, potvrdené Rozhodnutím Rady ÚVO v odvolacom konaní dňa 22.12.2017
- Aký typ konfliktu záujmov bol identifikovaný?
- **Osoba poskytujúca podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní obci (verejnému obstarávateľovi) bola prepojená s úspešným uchádzačom (telefónne číslo uvedené vo výzve na predkladanie ponúk a SP bolo rovnaké ako kontaktné telefónne číslo úspešného uchádzača + konateľ úspešného uchádzača sa podieľal na vypracovaní výkazu výmer v SP)**
- ✓ „... rada uvádza, že sa stotožňuje s posúdením úradu, že **medzi zainteresovanou osobou na strane kontrolovaného a konateľom úspešného uchádzača existuje konflikt záujmov**, ktorý mohol ohroziť ich nestrannosť a nezávislosť v súvislosti s verejným obstarávaním, nakoľko sa **tieto osoby podieľali na príprave, príp. i na realizácii predmetného verejného obstarávania ...**“
- ✓ „Rada úradu zároveň posúdila, že uvedený konflikt záujmov mohol ovplyvniť priebeh, ako aj výsledok predmetného verejného obstarávania“
- ✓ „... osoby podieľajúce sa na príprave podkladov k danému verejnému obstarávaniu (súťažné podklady, výkaz výmer), príp. i na jeho realizácii, mohli ovplyvniť nastavenie súťaže tak, aby z toho mali priamy alebo nepriamy **prospech/výhodu**, a to v akejkolvek podobe (získanie zákazky, získanie akejkolvek inej výhody).“

Konflikt záujmov podľa Usmernenia EK a podľa rozhodovacej praxe ÚVO ... rozdiely

- „Konflikt záujmov“ podľa Usmernenia EK k určovaniu finančných opráv (zo dňa 19.12.2013): Konflikt záujmov na strane verejného obstarávateľa/prijímateľa **preukázaný** zodpovedným súdnym alebo úradným orgánom („established conflict of interest“)
- „Konflikt záujmov“ podľa nového Usmernenia EK: **Conflict of interest with impact on the outcome of the procurement procedure** - *whenever an undisclosed or inadequately mitigated conflict of interest has been identified, according to Article 24 of the Directive 2014/24/EU (or Article 35 of Directive 2014/23/EU or Article 42 of Directive 2014/25/EU), and the tenderer concerned was successful in securing the contract(s) in question.*
- Konflikt záujmov podľa rozhodovacej praxe ÚVO:
- ✓ „ ... Kontrolovaný sa nezaoberal existenciou **potenciálneho konfliktu záujmov**. ... Kontrolná skupina konštatuje, že identifikované skutočnosti, resp. skutkový stav zakladá existenciu **potenciálneho konfliktu záujmov**.“
- ❑ **Preukázaný vs. potenciálny konflikt záujmov**

Potenciálny (možný) vs. preukázaný konflikt záujmov ... Čo hovorí Európska komisia ?

- ✓ **Odpoveď Európskej komisie z 15.7.2016:** ... *Application of lower rates of correction by the Member State for conflict of interests is not in line with these guidelines (annex to the Commission Decision C(2013) 9527). Only established conflicts of interest are dealt with in the guidelines and the „potential“ conflict of interest is not mentioned. ...*
- EK ďalej vo svojom stanovisku zo dňa 15.7.2016 pokračuje a uvádza príklad posúdenia hranice medzi potenciálnym a preukázaným konfliktom záujmov na príklade prepojenia **otec vs. syn**:
- ✓ *An example would be the family relationship between the person acting on the behalf of the contracting authority (father) and the owner of one of the bidders (son). ... If in this example, **the father did not declare his conflict of interest and remove himself from all activities related to this public procurement, then the potential conflict of interest would become an actual conflict of interest** in the context of Article 24 of Directive 2014/24/EU. Once a conflict of interest is established, a correction of **100 %** is applicable according to guidelines.“*

Hranica medzi potenciálnym a preukázaným konfliktom záujmov podľa MP CKO č. 13 – eurofondové zákazky

- ❑ **potenciálny konflikt záujmov sa stáva preukázaným (100% korekcia), ak zainteresovaná osoba nebola vylúčená z procesu prípravy a realizácie verejného obstarávania ???**
- **uvedené pravidlo nie je aplikovateľné v každom prípade identifikovaného prepojenia, ale v prípade najzávažnejších prípadov konfliktu záujmov je daná interpretácia akceptovateľná → medzi najzávažnejšie prípady konfliktu záujmov podľa MP CKO č. 13 patria (pravidlo účinné v MP CKO č. 13 od 31.10.2018):**

I. ak je zainteresovanou osobou člen komisie na vyhodnotenie ponúk alebo

II. člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača/zamestnanec úspešného uchádzača je blízkou osobou podľa § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k zainteresovanej osobe alebo

III. zainteresovaná osoba vystupuje v čase prípravy a realizácie verejného obstarávania na strane verejného obstarávateľa a zároveň na strane uchádzača

Je možné uzavrieť zistenie k potenciálnemu konfliktu záujmov bez finančnej opravy ?

- ✓ Dôležité je posúdiť, či boli identifikované také porušenia pravidiel a postupov VO, ktoré môžu súvisieť s prepojením medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom a či mohla vzniknúť uchádzačovi, u ktorého bolo identifikované prepojenie na verejného obstarávateľa nejaká neprimeraná výhoda
- Riadiaci orgán by **pri určovaní, resp. neurčení finančnej opravy** za konflikt záujmov mal vždy **zvážiť priebeh a osobitné okolnosti každého VO ...**
- Ak riadiaci orgán uzavrie zistenie k možnému konfliktu záujmov bez finančnej opravy → postup zadávania zákazky bude predmetom **kontroly na mieste** po ukončení plnenia zmluvy a preskúma sa, či z dôvodu prepojenia neboli identifikované nedostatky viažuce sa k plneniu zmluvy

z judikatúry Súdneho dvora EÚ ...

- ***„Verejný obstarávateľ nemôže zamietnuť žiadosť o účasť alebo ponuku hospodárskeho subjektu bez toho, aby tento mal možnosť preukázať, že za daných okolností nemohla uvedená situácia spôsobiť deformovanie súťaže. Zamietnuť žiadosť o účasť alebo ponuku možno takejto osobe len v prípade preukázania existencie výhody. Vyššie uvedenej problematiky sa nepriamo týka aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených prípadoch C-21/03 a C-34/03 Fabricom SA proti Belgickému štátu zo dňa 3. marca 2005 a rozsudok ESD z roku 2015 T-403/12 Intrasoft International SA***
- ❑ ***Možný záver → v prípade konfliktu záujmov nepostačuje identifikácia prepojenia medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom, ale je potrebné preukázať existenciu výhody pre uchádzača a s tým spojené deformovanie čestnej hospodárskej súťaže, resp. nie je možné automaticky uplatniť finančnú opravu 100% bez možnosti pre verejného obstarávateľa (prijímateľa) preukázať, že identifikované prepojenie nemohlo ovplyvniť výsledok VO***

Odporúčanie pre prijímateľov vo väzbe na konflikt záujmov

- **zaoberať sa** v každom prípade možným konfliktom záujmov !!!
- akýkoľvek **prepojenie medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom** musí byť na úrovni prijímateľa **pomenované a zdokumentované**, vrátane odôvodnenia (napr. v zápisnici z vyhodnotenia ponúk), prečo podľa prijímateľa dané prepojenie nemohlo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania
- pri plánovaní VO **určiť relevantné zainteresované osoby** a zabezpečiť ich poučenie vo väzbe na možný konflikt záujmov
- zainteresované osoby predložia **čestné vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov**, ktoré sa odporúča vyplniť aj opakovane v závislosti od jednotlivých krokov vo verejnom obstarávaní → napr. vypracovanie súťažných podkladov, vyhodnocovanie ponúk, súčinnosť na uzavretie zmluvy
- vyššie uvedený postup môže ochrániť prijímateľa pred rizikom uplatnenia **100 %** finančnej opravy

ÚRAD PODPREDSEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Ďakujem za pozornosť 😊

Mgr. Branislav Hudec

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

02/2092 8102

branislav.hudec@vicepremier.gov.sk

